

LUKA KOPER

Port of Koper

POROČILO O TRAJNOSTNEM RAZVOJU 2008 Skupine Luka Koper

VLAGAMO V PARTNERSTVA

O odgovornosti do družbene skupnosti,
zaposlenih, vlagateljev, partnerjev in dobaviteljev
O vplivih na naravno okolje

Spoštovane bralke, spoštovani bralci

Foto: Franci Virant

Dejavnost Skupine Luka Koper je umeščena v pomemben in dragocen prostor. Tega se dobro zavedamo. Sedanja uprava družbe je zato že na začetku svojega mandata ustvarila ambiciozen načrt z glavnim ciljem uresničiti zamisel o zelenem pristanišču, ki bi bilo okolju prijazno in energetsko

samozadostno. Začeli smo zmanjševati porabo energentov, elektrike, naftnih derivatov in vode, pri tem pa smo upoštevali skokovito rast pretovora v zadnjih letih. V lanskem letu smo ustanovili podjetja, ki se bodo ukvarjala s proizvodnjo alternativnih virov energije. Prve solarne panele bomo postavili v kratkem, sledila bo proizvodnja kurilnega olja iz odpadnih zaoljenih ladijskih vod. V načrtu je tudi solna elektrarna. Ta bo poleg elektrike iz morske vode proizvajala tudi sladko vodo, ki jo bomo uporabili za pršenje premoga. Že pred leti smo namreč, zavedajoč se tega problema, postavili zeleno ograjo, ki preprečuje odnašanje premogovih prašnih delcev v okolje, ter sladkovodne prhe, ki so se pokazale kot zelo uspešne.

Trajnostni razvoj pa ne pomeni le skrbi za okolje, temveč tudi povezanost gospodarskega razvoja, okoljevarstva in družbene odgovornosti. Zato vam želimo približati našo poslovno strategijo, položaj zaposlenih, sodelovanje z našimi dobavitelji, z različnimi ustanovami in organizacijami. Zaposleni v Skupini Luka Koper uživajo visoko stopnjo socialne varnosti in vrsto ugodnosti. Lansko leto smo prenovili enajst let staro kolektivno pogodbo in uredili materialni položaj zaposlenih, ki imajo velike zasluge za dobro poslovanje skupine. Koprsko pristanišče se namreč od svojih konkurentov razlikuje predvsem po zanesljivih in kakovostnih storitvah, kar lahko zagotovijo le motivirani delavci.

Vsako leto nas v organiziranih skupinah obišče več kot 20 tisoč obiskovalcev, že dve leti zapored smo organizirali tudi dan odprtih vrat. Predstavljamo se vam v vseh razpoložljivih medijih, v prihodnje pa si želimo še več komunikacije z vami. Tudi zato smo vzpostavili posebno internetno stran »živeti s pristaniščem«, kjer boste lahko našli veliko koristnih informacij o tem, kako si prizadevamo živeti z vami.

**Robert Časar, predsednik uprave
Luka Koper, d.d.**

KAZALO

Nagovor predsednika uprave	2
Skrb za trajnostni razvoj, naša strateška usmeritev	3
Družbeno okolje - Obojestransko sodelovanje za uresničevanje vizije	7
Upravljanje kadrov - Za zadovoljstvo in varnost zaposlenih	16
Naravno okolje - Z novimi tehnologijami zmanjšujemo negativne vplive na naravno okolje	22
Dobavitelji in odjemalci - Partnerstva z dobavitelji za zadovoljne odjemalce.	33
Vlagatelji - Redno obveščamo vlagatelje in ustvarjamo partnerske odnose	38
Izjava neodvisnega revizorja o trajnostnem razvoju Skupine Luka Koper	39

Poročilo o trajnostnem razvoju 2008

Skupine Luka Koper

Za založnika: Luka Koper, d.d.

Produkcija, uredništvo: Studio Kernel, komunikacijsko upravljanje, d.o.o.

Oblikovanje: Boštjan Pavletič, Studio Kernel, komunikacijsko upravljanje, d.o.o.

Fotografije: Avtorji so navedeni ob posamezni fotografiji

Priprava za tisk: Camera

Tisk: Čukgraf, Postojna

April 2009

Poročilo o trajnostnem razvoju je sestavni del Letnega poročila 2008 Skupine Luka Koper

in Luka Koper, d.d. Dostopno je na straneh www.luka-kp.si in

www.zivetispristaniscem.si.

An aerial photograph of the Koper harbor and city at sunset. The harbor is in the foreground with several red and white tugboats. The city is built on a hillside, with a prominent church spire on the left. The sky is a clear, deep blue.

TRAJNOSTNI RAZVOJ, NAŠA STRATEŠKA USMERITEV

V Skupini Luka Koper uresničujemo svojo vizijo. Postati želimo vodilni logistični sistem za države srednje Evrope. Predstavljamo vam ključne strateške usmeritve za obdobje 2006-2015¹.

¹ Več o tem na: <http://www.luka-kp.si/slo/o-podjetju/poslanstvo-vizija-strategija> in v dokumentih: Poslovna strategija Luke Koper, d.d., za obdobje 2006-2015 (2006), Poslovni načrt Luke Koper, d.d., za leto 2008 (2007) in Poslovni načrt Luke Koper, d.d., za leto 2009 (2008).

VIZIJA

Luka Koper – vodilni pristaniški in logistični sistem za države srednje Evrope.

POSŁANSTVO

S pristaniškimi in z logističnimi storitvami na najkrajši poti v osrčje Evrope ponujati možnost čim lažjega vzpostavljanja gospodarskih povezav.

VREDNOTE

Naše temeljne vrednote so: znanje, podjetnost, partnerstvo, spoštovanje in odgovornost.

URESNIČUJEMO STRATEŠKE USMERITVE²

V letu 2008 smo napredovali pri izpolnjevanju vseh štirih ključnih strateških usmeritev oziroma ciljev. Največje dosežke navajamo v nadaljevanju.

Prvič:**Ostati prepoznaven izvajalec logističnih storitev**

- Dosegli smo 4-odstotno rast pretovora (9-odstotno avtomobilov in 16-odstotno kontejnerjev).
- Strukturo pretovora smo povečali v korist tekočih tovarov, kontejnerjev, sadja in zelenjave.
- Urejali smo prostorske akte, nadaljevali z uresničevanjem zasnov za razširitev sežanskega suhozemnega terminala in vzpostavitev prekmurskega suhozemnega terminala.
- Začeli smo z gradnjo logističnega centra in kontejnerskega terminala v romunskem Aradu.

- Hčerinska družba Adria Transport, d.o.o., je nabavila tri železniške lokomotive, ki že imajo dovoljenje za obratovanje v Sloveniji, Avstriji in Nemčiji.
- Sodelovali smo na najpomembnejših transportnih in logističnih sejmih v Evropi ter na Daljnem vzhodu.
- Zasidrali smo 53 potniških ladij z 18.000 potniki.

Drugič:**Učinkovit pristaniški sistem in distribucijsko središče**

Za naložbe v pristaniško infrastrukturo in opremo smo namenili 147 milijonov evrov. Dokončali smo podaljšanje operativne obale prvega pomola, zaključili naložbo v prvo fazo izgradnje skladiščnega objekta za avtomobile (sedaj lahko sprejme 2.750 avtomobilov) in investirali v terminal za sprejem naftnih derivatov. Nadgradili smo tudi informacijsko podporo z uporabo modulov, ki poenostavljajo poslovne procese in pospešujejo komunikacijo v pristanišču.

Tretjič:**Dolgoročno uspešen poslovni sistem**

- Poslovni prihodki: + 12 odstotkov ali 137,2 milijona evrov.
- Poslovni izid iz poslovanja: + 1 odstotek ali 23,6 milijona evrov.
- Čisti dobiček: - 44 odstotkov ali 17,2 milijona evrov.
- Dodana vrednost: + 14 odstotkov ali 81,3 milijona evrov.
- Dodana vrednost na zaposlenega: + 10 odstotkov ali 73.291 evrov.
- Ladijski pretovor: + 4 odstotki ali 16 milijonov ton.

Četrtič:**Skrb za trajnostni razvoj**

Uresničevali smo cilje, zastavljene za leto 2008. Najpomembnejše predstavljamo v tabeli 1. Več o delovanju na področju trajnostnega razvoja smo zapisali v pričujočem poročilu.

² Vir: Poslovna strategija Luke Koper, d.d., za obdobje 2006-2015 (2006).

Tabela 1: Zastavljeni cilji v letu 2008 in njihovo uresničevanje

PODROČJE	ZASTAVLJENI CILJI	DOGAJANJE V LETU 2008	STATUS CILJA
ZAPOSLENI	Prenovili bomo sistematizacijo delovnih mest.	Uvedena v okviru nove kolektivne pogodbe, ki smo jo podpisali.	DOSEŽEN
ZAPOSLENI	Sklenili bomo nove podjetniške kolektivne pogodbe.	Sklenili smo novo kolektivno pogodbo, ki je nadomestila prejšnjo, staro 11 let.	DOSEŽEN
ZAPOSLENI	Zagotavljali bomo ustrezno število in vrste kadrov.	V skladu s potrebami smo v skupini zaposlili 108 novih delavcev. Izboljšala se je tudi izobrazbena struktura.	DOSEŽEN
ZAPOSLENI	Fluktuacija bo 5-odstotna.	Fluktuacija je bila na ravni skupine znižana za 0,3 odstotne točke.	NI DOSEŽEN, izboljšanje v smeri cilja.
ZAPOSLENI	V izobraževanje bo vključen 100-odstotni delež zaposlenih.	V izobraževanje je bilo vključenih 100 odstotkov zaposlenih.	DOSEŽEN
ZAPOSLENI	Uveljavljali bomo individualen pristop k načrtovanju razvoja in usposabljanja zaposlenih.	Z letnimi razgovori, identifikacijo potencialov in zahtev delovnih mest smo uveljavili individualen pristop.	DOSEŽEN
NARAVNO OKOLJE	Sistem ravnanja z okoljem bomo nadgradili po zahtevah sistema EMAS.	Proces prilagajanja področja ravnanja z okoljem zahtevam sistema EMAS smo uspešno zaključili.	SKORAJ DOSEŽEN, presoja bo potekala aprila 2009.
NARAVNO OKOLJE	Pridobili bomo certifikat za sistem varnosti in zdravja pri delu BS OHSAS 18001.	Prejeli smo mednarodni standard BS OHSAS 18001/2007, po zunanji presoji ga je potrdil Slovenski inštitut za kakovost in meroslovje (SIQ).	DOSEŽEN
NARAVNO OKOLJE	Okoljsko delovanje bomo na operativnem nivoju usmerjali v zmanjševanje neugodnih vplivov naše dejavnosti na okolje.	- manj emisij prašnih delcev - več ločeno zbranih odpadkov - manj svetlobnega onesnaževanja	DOLGOROČNI CILJI, ki jih dosegamo.

Luška oljka.

Foto: Franci Vrant

Naš poslovni načrt za leto 2009³

Načrte na področju trajnostnega razvoja smo prilagodili pričakovanemu razvoju poslovanja. Zaradi gospodarske krize namreč pričakujemo 8-odstotni upad ladijskega pretovora v letu 2009. Po napovedih bodo njene posledice najbolj vidne v zmanjšanem prometu avtomobilov in generalnih tovorov, nekaj odstotkov pa bo izgubil tudi pretovor kontejnerjev.

Smernice in cilji

Načrtovani poslovni prihodki Luke Koper, d.d., bodo 4 odstotke nižji od doseženih v letu 2008. Zasledovali bomo cilj minimalnega upada dobičkovnosti poslovanja, za kar bo potrebno predvsem učinkovito obvladovanje stroškov. Višje stroške dela, ki bodo nastali zaradi nove

kolektivne pogodbe, bomo omilili z zniževanjem stroškov materiala in storitev. Načrtujemo višje stroške amortizacije, ki so posledica večjih vlaganj, začeti leta 2008, ki se bodo zaključila v letu 2009. Višji bodo tudi stroški koncesijske dajatve, ki je bila določena v višini 3,5 odstotka poslovnih prihodkov.

Poslovni izid iz poslovanja matične družbe

Znašal bo nekaj več kot 11,8 milijona evrov, kar nam omogoča nadaljevanje začeti investicij, ki so nujno potrebne za krepitev konkurenčnosti in najučinkovitejši odgovor na ekonomsko krizo. Sedanjo krizo vidimo kot velik izziv tako z vidika iskanja novih tržišč in blagovnih tokov kakor tudi poslovanja.

Za 99,5 milijona evrov investicij

Načrtovane investicije vključujejo: ureditev zalednih površin na kontejnerskem terminalu, nabavo novih post-panamax dvigal za raztovarjanje ladij z več kot 7.000 kontejnerskimi enotami, izgradnjo druge faze skladiščnega objekta za avtomobile in izgradnjo terminala za alkohole za znano stranko. O ostalih potencialnih naložbenih projektih se bomo odločali sproti, glede na razmere na trgu. Investicije bomo financirali predvsem iz lastnega denarnega toka in evropskih sredstev. Glede na razmere na finančnih in kapitalskih trgih bomo sprejeli odločitve o prodaji finančnih naložb, ki niso strateškega pomena, kot dodaten vir financiranja investicij bomo uporabili možnost dodatnega zadolževanja.

³ Vir: Poslovni načrt Luke Koper, d.d., za leto 2009 (2008).

Cilji na področju trajnostnega razvoja za leto 2009

Tabela 2: Cilji na področju trajnostnega razvoja 2009

PODROČJE	CILJ 2009	STANJE V 2008
ZAPOSLENI	5 inovacijskih predlogov na 10 zaposlenih. Dolgoročni cilj: do leta 2011 ena izboljšava na zaposlenega.	Razvijamo organizacijsko klimo, naklonjeno izboljšavam v poslovnih procesih in inventivni dejavnosti.
ZAPOSLENI	Novostim v kolektivni pogodbi bomo prilagodili nekatere pristope pri upravljanju s kadri in nadzirali ustreznost izvajanja.	S 1. 10. 2008 je stopila v veljavo nova kolektivna pogodba.
ZAPOSLENI	Dosegli bomo 5-odstotno fluktuacijo zaposlenih oziroma: - 3,5- do 3,8-odstotno objektivne⁴ in -1-odstotno subjektivno⁵.	Fluktuacija je bila na ravni skupine 5,9-odstotna.
ZAPOSLENI	S povečanjem internega in e-izobraževanja bomo namenili 20 odstotkov sredstev manj za izobraževanje.	Strošek izobraževanja na zaposlenega v skupini je znašal 284 evrov.
SODELOVANJE Z DRUŽBENIM OKOLJEM	Za donacije in sponzorstva bomo namenili 1,3 milijona evrov, skladno z načrtom družbe in racionalizacije, ki je posledica zunanjih okoliščin gospodarske krize.	Za sponzorstva in donacije smo namenili 1,4 milijona evrov.
SODELOVANJE Z LOKALNO SKUPNOSTJO	Prenovili in zagnali bomo spletno stran "Živeti s pristaniščem", namenjeno obveščanju lokalne skupnosti. Dolgoročni cilj: Poglobljeno seznaniti javnost s podrobnostmi državnega prostorskega načrta.	Pripravili smo vsebine za prenovo spletne strani.
VAROVANJE NARAVNEGA OKOLJA	Izdelali bomo okoljsko izjavo in prestali presojo EMAS v aprilu.	Pripravili smo se na presojo certifikata EMAS.
OKOLJSKI VIDIKI	Zmanjšati imisije PM₁₀ na celotnem luškem področju na 30 µg/m³.	Povprečna letna koncentracija je znašala 32,5 µg/m ³ .
OKOLJSKI VIDIKI	Povečati količino ločeno zbranih odpadkov na 80 odstotkov.	Ločeno smo zbrali 74 odstotkov odpadkov.
OKOLJSKI VIDIKI	Pridobivati električno energijo iz sončne energije in z njo pokriti 15 odstotkov lastnih potreb. Končni cilj: 80-odstotna samooskrba.	Ustanovili smo družbo Adriasole, d.o.o., v okviru katere bo potekal projekt vzpostavitve interne elektrarne.
OKOLJSKI VIDIKI	Čistiti sanitarne odpadne vode na centralni čistilni napravi ali na sodobnih malih komunalnih čistilnih napravah, s končnim ciljem doseči 100-odstotno čiščenje.	Sanitarne odpadne vode se deloma odvajajo na čiščenje na centralno čistilno napravo Koper, deloma pa prečiščujejo na luških malih čistilnih napravah in greznicah.
VAROVANJE MORJA	Kupili bomo večje ekološko plovilo (10-metrski Gabbiano) in prevzeli dodatne storitve, ki jih danes opravlja podjetje Crismare.	V letu 2008 smo nabavili manjše ekološko plovilo (Kormoran) in močnejši ter okretnejši delovni čoln (Omnia). S pogodbo smo se dogovorili o storitvah varovanja morja.
VARNOST IN ZDRAVJE PRI DELU	Zmanjšati število poškodb pri delu zaposlenih in zunanjih izvajalcev za 10 odstotkov.	V letu 2008 smo zabeležili 28 poškodb z bolniško odsotnostjo.
VARNOST IN ZDRAVJE PRI DELU	Do 120 zunanjih izvajalcev luških storitev usposobiti za varno delo.	Na spletni strani smo objavili "Pristaniški priročnik" z osnovnimi podatki o varnosti v pristanišču.
ODJEMALCI	Predstavitve na sejnih transporta in logistike v Münchnu, Brnu in na specializiranem sejmu Fruitlogística v Berlinu.	Predstavili smo se na različnih sejmih.
DOBAVITELJI	Za dvig kakovosti dela dobaviteljev bomo vpeljali nova kazalnika: - delež opravljenega dela certificiranih dobaviteljev glede na vse odobrene naložbe in - delež prejetih reklamacij od teh dobaviteljev.	Že od leta 2000 izbiramo "Naj dobavitelja" na osnovi postavljenih meril: kakovost, cena, roki, plačilni pogoji, reševanje reklamacij in okoljska osveščenost.

4 Odhodi, na katere zaposleni nima vpliva.

5 Odhodi na lastno željo.

DRUŽBENO OKOLJE

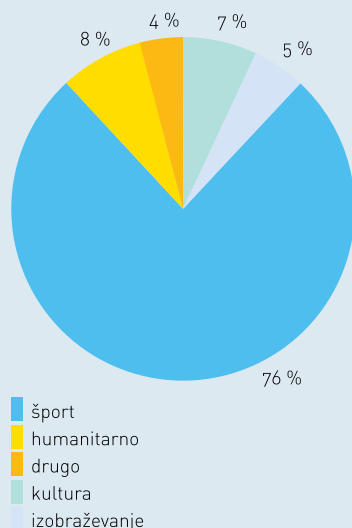
Obojestransko sodelovanje za uresničevanje vizije

Za sponzorstva in donacije smo namenili 1,4 milijona evrov - 200 zaposlenih vsako leto daruje kri - Sanirali smo mandrač v ankaranskem zalivu Svete Katarine - Koprčani so naklonjeni našemu razvoju - Pridobili smo koncesijo za upravljanje pristanišča - Postali smo člani Združenja evropskih morskih pristanišč ESPO in evropske fundacije EcoPorts

PARTNERSTVA V OBLIKI SPONZORSTEV IN DONACIJ

Projekte, ki jih finančno in strokovno podpiramo, izberemo na podlagi internega pravilnika, ki opredeljuje merila kakovosti, družbene relevantnosti projekta in kredibilnosti prosilca. Upoštevamo tudi kratkoročne in dolgoročne pozitivne učinke za družbo ter naravo. Za področje sponzorstev in donacij skrbijo v Službi za odnose z javnostmi.

Leta 2008 smo kot leto prej za sponzorstva in donacije namenili 1,4 milijona evrov. Četrtno smo namenili donacijam, ostalo pa vložili v sponzorstva na različnih področjih.

Graf 1: Porazdelitev sredstev po področjih

Šport - tradicionalni pokrovitelji posameznikov in ekip

Glavnino sredstev namenjamo razvoju individualnih in ekipnih športov, podprli pa smo amaterske ter profesionalne športnike. Tako ostajamo največji sponzorji koprskih športnih klubov, ki nosijo tudi naše ime, predstavniki družbe pa sodelujejo tudi pri njihovem vodenju. Ti klubi so: Košarkaški klub Luka Koper, Odbojkaški klub Luka

Foto: Rok Štemberger

Primož Kozmus (levo) in Robert Časar (desno) po podpisu sponzorske pogodbe.

ZLATEGA OLIMPIJCA PRIMOŽA KOZMUSA BOMO SPREMLJALI TUDI DO LONDONA

Med olimpijskimi igrami v Pekingu smo se kot eni od glavnih podpornikov Olimpijskega komiteja Slovenije veselili uspehov naših vrhunskih športnikov, ki so odlično zastopali naše barve. Po številu osvojenih zlatih medalj na milijon prebivalcev je bila Slovenija celo 13-krat uspešnejša od Kitajske. Med največjimi junaki je bil nedvomno metalec kladiwa Primož Kozmus, ki je z zlato medaljo s ponosom navdal vse Slovence. Želimo si, da bi bilo takih nepozabnih trenutkov še več, zato bomo v Luki Koper pokrovitelji Primoža Kozmusa do naslednjih poletnih olimpijskih iger v Londonu leta 2012.

Koper, Balinarski klub Luka Koper in Nogometni klub FC Luka Koper.

Nadaljujemo pokroviteljstvo Olimpijskega komiteja Slovenije, s katerim smo med pekinško olimpijado še dodatno sodelovali. Finančno smo podprli zlatega olimpijca Primoža Kozmusa, atleta Matica Osovnikarja, jadralka Gašperja Vinčeca, kanuistko Špelo Ponamarenko, jadralko Klaro Maučec ter plavalca Matjaža Markiča, ob tem smo soomogočili tudi prenos olimpijskih tekem na nacionalni televiziji.

Smo tudi zlati sponzorji Teniškega kluba Portorož, organizacije WTA teniškega turnirja v Portorožu in Javnega zavoda za šport Mestne občine Koper. Krajevni skupnosti Ankaran smo namenili donacijo, ki jo je razdelila območnim športnim društvom.

Za bogatejše kulturno življenje

Podpiramo profesionalno in ljubiteljsko kulturo, saj je kultura jedro družbenega življenja. Donirali smo sredstva Gledališču Koper in Obalnemu komornemu orkestru. Ostajamo tradicionalni pokrovitelj Primorskega poletnega festivala in Pihalnega orkestra Koper. Poleg tega smo podprli:

MALA MORSKA DEKLICA NA MESTNEM OBZIDJU

Pridružili smo se Mestni občini Koper pri podpori multimedijemskemu konceptualnemu projektu Mala morska deklica in njen delfin, ki je sredi septembra na steno mestnega obzidja nasproti potniškega terminala v Kopru pričaral svet Andersenove Male morske deklice. Pravljični lik je v novi zgodbi oživila Miranda Rumina, z umetniškimi ilustracijami pa se je predstavil Dalaj Eegol. Barvite kreacije so bile prva tovrstna umetniška razstava svetlobnih instalacij v Sloveniji. Izvirne slike, reproducirane v svetlobni instalaciji, smo tudi odkupili. Krasile bodo našo novo upravno stavbo, osvetljeno mestno obzidje pa bo še naprej čaralo pravljичne podobe prebivalcem in obiskovalcem našega obmorskega mesta.

“Mala morska deklica in njen delfin”, avtor Dalaj Eegol

Foto: arhiv Luke Koper

- številna obalna in primorska kulturna ali umetniška društva;
- izvedbo prireditev, kot sta koncert Radia Capris v Kopru in Krasovanje v Sežani;
- postavitve razstav in amaterske ter profesionalne kulturne dogodke.

Za kulturni utrip in ohranjanje kulturnih običajev na podeželju slovenske Istre smo prispevali sredstva za organizacijo vaških prireditev in tradicionalnih praznikov. Krajevni skupnosti Hrvatini pa smo z donacijo pomagali pri prenovi kulturnega doma.

Donacije zdravstvu in humanitarnim dejavnostim

Zdravje sodi med najpomembnejše vrednote Slovencev, skrb zanj postavljamo v ospredje tudi v odnosu do naših zaposlenih, njihovih družin in širše skupnosti. Prav zato smo zopet pomagali pri nakupu ali donacijah za nakup medicinskih aparatov in pripomočkov, kot so: insulvator CO₂ za Splošno bolnišnico Izola, nov ultrazvok Zasebne specialistične ambulante za ženske v Portorožu, reanimobil za

Zdravstveni dom Koper in sodoben mamograf za Splošno bolnišnico Izola. Donaciji za sodoben mamograf smo namenili sredstva za novoletna poslovna darila.

Podprli smo številne nevladne humanitarne organizacije, društva in ustanove, ki s svojim delovanjem nesebično pomagajo socialno ogroženim, finančno šibkejšim in zdravstveno prizadetim posameznikom ter skupinam. Med njimi so bili:

- Zveza društev upokojencev Slovenije, Društvo invalidov Koper in Izola,
- Obalno društvo za boj proti raku, fundacija Mali vitez za pomoč mladim, ki so preboleli raka, Združenje Europa Donna za boj proti raku dojk, Društvo ledvičnih bolnikov,
- Istrski območni Karitas, ustanova Vrtnica za pomoč ljudem v stiski, društvo Žogica za pomoč otrokom iz socialno ogroženih družin, nacionalno združenje za kakovost življenja Ozara za socialno varstvo oseb s težavami v duševnem razvoju in stiski,
- Center za pomoč žrtvam kaznivih dejanj.

Precejšen del donatorskih sredstev smo namenili Rdečemu križu Slovenije. Z njihovo Območno enoto Koper sodelujemo tudi na področju krvodajalstva. Aktivno spodbujamo zaposlene k darovanju krvi, zato je med zaposlenimi visoko število krvodajalcev.

Za razvoj ekologije kot stroke

K načelom našega delovanja sodi vzdrževanje naravnega ravnovesja, zato neprestano skrbimo za ozelenitev pristanišča. Na našem območju pristanišča imamo zasajenih več kot 100 oljčnih dreves, za katere skrbijo Oljkarji slovenske Istre. Pomagamo vinogradnikom slovenske Istre, ki skrbijo za urejanje naravne dediščine in podpiramo Zvezo ekoloških gibanj Slovenije.

Posebno podporo namenjamo razvoju ekologije kot stroke in naravi prijaznih tehnologij. Januarja 2008 smo s partnerji ustanovili Tehnološko okoljski center, d.o.o. (TOC), ki je svoje poslanstvo pričel uresničevati nadvse uspešno in učinkovito. Že prvo leto je na tekmovanju za Okoljske nagrade 2008, v organizaciji časnika Finance in Eko sklada Slovenski okoljski javni sklad, prejel nagrado za projekt CAPS kot najboljši okoljski postopek leta. Gre za postopek predelave odpadnega papirniškega mulja v absorpcijsko sredstvo za čiščenje vodnih površin, onesnaženih pri neizgodbah.

Podpiramo izobraževanje, vzgojo in šolstvo

Veliko število mladih družin luških delavcev nas dodatno spodbuja k podpori šolanju, vzgoji in razvoju otrok. Izobrazba in znanje pa spadata tudi med naše temeljne vrednote. Pomagali smo k boljšim učnim razmeram na osnovnih šolah v Gračišču, Divači in Ljubljani. Omogočili smo izvedbo študijskih in izobraževalnih projektov ter vodene ekskurzije po pristanišču osnovnim, srednjim ter visokošolskim zavodom in prispevali k izvedbi programov Zavoda za izobraževanje Koper - UMMI.

Z našim sponzorstvom so se odvijali izobraževalni dogodki in strokovne konference s področij okoljevarstva, logistike, transporta in ekonomije. Finančno in strokovno smo podprli raznovrstne otroške ter mladinske dogodke, festivale. Na 24. Slovenskem knjižnem sejmu smo sodelovali v trojni vlogi - kot finančni podpornik, z udeležbo v debatni kavarni in kot organizatorji otroškega likovnega natečaja Pristanišče. Podpiramo tudi natise literature, povezane s pristaniščem, iz logistične in gospodarske stroke (knjiga Svetovna kriza in Slovenci, pomorska literatura, zborniki).

K dvigu zgodovine tehnične kulture na Slovenskem je v letu 2008 nedvomno pripomogla luška razstava "Že pol stoletja komuniciramo na vse načine", ki smo jo pripravili za našo interno in splošno javnost. V upravnih stavbi družbe in prostorih Društva matematikov in fizikov v Kopru smo prikazali razvoj komunikacijske opreme ter informacijskega omrežja v pristanišču od njegovega nastanka do danes in izdali priložnostno brošuro.

SODELUJEMO Z LOKALNO SKUPNOSTJO

Sodelujemo, snujemo, ustanavljamo in izvajamo številne projekte, pomembne za lokalno in širšo družbeno skupnost. Nekaj najpomembnejših predstavljamo v nadaljevanju.

Foto: Jaka Jeraša

Na začetku mandata smo z Luko Koper vzpostavili pristne in učinkovite odnose, ki nam pomagajo pri učinkovitejšem delovanju Krajevne skupnosti Ankaran. V letu 2008 smo z njeno pomočjo popravili dotrajane poti in uredili zelenice. Največja pridobitev je bila obnova mandrača na Sv. Katarini, ki ga je v celoti uredila Luka Koper. Želimo si še tesnejšega sodelovanja pri načrtovanju skupne prihodnosti, v obojestransko korist in v skrbi za čisto in zdravo okolje, ki ga dolgujemo našim otrokom."

Boštjan Hrabar, predstavnik KS Ankaran

Potniško pristanišče Koper

Naša odločitev za sodelovanje pri projektu potniškega pristanišča se je potrdila kot pravilna. Po umiku pristaniške dejavnosti iz zahodnega dela mesta in uvedbi potniške dejavnosti leta 2007 smo imeli leta 2008 v Kopru že 53 prihodov potniških ladij z okoli 18.000 turisti. Na lokaciji potniškega terminala smo porušili dve skladišči, da bi naredili prostor za sodoben objekt, namenjen celoviti turistični ponudbi v obmorskem Kopru.

Sanacija ankaranskega mandrača

Zanemarjen in zapuščen mandrač smo sanirali v letih 2007 in 2008. Po poglobitvi zaliva, postavitvi skalometa, ureditvi obrežja in popravilu pomola je danes plovba v zalivu varna. Odstranili smo dotrajane lesene mostičke in jih nadomestili z urejenimi komunalnimi privezi za manjša plovila, zato se je število plovil v mandraču s sanacijo povečalo.

Intervju

BLEŠČEČA ZVEZDA

Pogovarjali smo se s Karmen Kajbo, vodjo Mladinskega letovišča in zdravilišča Debeli rtič.

Povpraševanje po letovanju za otroke iz socialno šibkejših družin se verjetno povečuje iz leta v leto. Kako se na to odzivajo donatorji?

Res je. Povpraševanje se povečuje, sredstev pa žal primanjkuje. Rdeči križ Slovenije si zato z različnimi aktivnosti prizadeva pridobiti finančna sredstva, s katerimi omogoči brezplačno letovanje čim večjemu številu otrok iz socialno ogroženih okolij iz vse Slovenije.

V letu 2008 smo v okviru navedenih prizadevanj uspešno izvedli veliko vseslovensko akcijo 'Peljimo jih na morje' in humanitarni koncert 'Eroika za Rdeči križ'. Oba sta bila namenjena brezplačnemu letovanju otrok in starostnikov iz socialno ogroženih okolij. Z zbranimi sredstvi smo 847 otrokom in 165 starostnikom omogočili brezplačne tedenske počitnice na morju.

Sicer pa je odziv donatorjev, pravnih oseb, podjetij, ustanov in družb žal veliko preskromen. Luka Koper sodi med večje in družbeno občutljivejše donatorje, kar dokazuje tudi lanskoletna postavitev zvezde Luke Koper na Poti donatorjev v Mladinskem zdravilišču in letovišču Debeli rtič.

V več kot petih desetletjih je pri vas počitnikovalo preko 300.000 otrok iz socialno ogroženih okolij. Zabeležili ste skoraj tri milijone prenočitev. Letno imate v zdravilišču okoli 82.000 nočitev, od tega 760 do 850 otrok z zdraviliškim tretmajem. Od kod taki dosežki?

Dobrim rezultatom so botrovali velika zavzetost vseh zaposlenih pri uresničevanju programov Mladinskega zdravilišča in letovišča in seveda tudi uspešno sodelovanje z donatorji, med katerimi je Luka Koper. V letu 2008 smo res zabeležili več kot 86.000 nočitev in v primerjavi z letom 2007 dosegli 7-odstotno povečanje!

Kako ocenjujete sodelovanje z Luko Koper?

Rdeči križ Slovenije oziroma Mladinsko zdravilišče in letovišče Debeli rtič in Luka Koper sodelujejo že vrsto let. Luka Koper se na naše prošnje in pobude vedno odzove z velikim razumevanjem, posebnim poslušom. K našemu vzornemu sodelovanju zagotovo prispevajo tudi neposredna bližina, naravna soodvisnosti in sosesčina. Pomagajo nam ob različnih priložnostih, na primer pri avtobusnem prevozu otrok iz socialno ogroženih okolij ali pri igračah za novoletna darila.

Foto: arhiv Mladinskega letovišča in zdravilišča Debeli rtič

Luka Koper je pokroviteljica Šole astme, za otroke pa organizira tudi skupinske ogledе pristanišča. Posebej moram poudariti veliko donacijo Luke Koper v preteklem letu, ki je še dodatno prispevala k odločitvi za postavitev donatorske zvezde pri nas.

Omenili ste simbolno zvezdo, ki jo kot zahvalo podelite donatorjem in jo je v lanskem letu prejela Luka Koper. Kakšna merila oziroma kriterije upoštevate pri uvrstitvi na ta seznam?

Zvezdo Rdečega križa Slovenije podeljujemo za izjemno zahvalo tistim donatorjem, ki z večjo donacijo ali v daljšem časovnem obdobju bistveno prispevajo k razvoju in delovanju Mladinskega zdravilišča in letovišča Debeli rtič.

Predlagatelj prejemnika donatorske zvezde je lahko kdorkoli, izpolnjevati pa mora pogoje za podelitev zvezde. Ti so finančna donacija v enkratnem skupnem znesku najmanj 50.000 evrov ali seštevek finančnih donacij, ki dosega ta znesek v obdobju treh let. O predlogu razpravlja Komisija za zbiranje sredstev in krepitev ugleda in vodstvo Rdečega Križa Slovenije, končno odločitev pa sprejmejo in potrdijo člani njegovega glavnega odbora.

Luki Koper se za dolgoročno pomoč zahvaljujem v imenu vodstva Rdečega križa Slovenije, Mladinskega zdravilišča in letovišča Debeli rtič ter v imenu številnih otrok, ki so zaradi posluha in njene socialne občutljivosti, posredne in neposredne pomoči letovali na tem lepem koščku slovenske obale.

“

**Prizadevamo si pridobiti
finančna sredstva za
brezplačno letovanje čim
večjega števila socialno
ogroženih otrok iz vse
Slovenije.”**

Foto: Jaka Jeraša

V SVETI KATARINI ZNOVA ŽIVAHNO

Mandrač pri ankaranski Sveti Katarini je zadnja leta kazal neurejeno podobo. Privezi na nekdanj predvsem lokalnem pristanu za manjše ladje, ki so oskrbovale bolnišnico, so bili narejeni brez enotnega načrta. Okolica je bila zanemarjena. V Luki Koper smo se zato odločili, da finančno podpremo prenovo mandrača.

Luški sesalni bager Peter Klepec je očistil in za poltretji meter poglobil morsko dno ter izkopal kilometer dolg plovni kanal. Uredili in utrdili smo obrežje ter zgradili valobran. V pristan smo postavili nove bloke za sidranje, opremljene z verigami in plovci. Nazadnje smo popravili še stari pomol in uredili parkirišče ob njem.

Član uprave Luke Koper, domačin mag. Boris Marzi, ki je od vsega začetka sodeloval pri projektu, je s sedanjo podobo zadovoljen: "Vesel sem, da smo območje Svete Katarine vrnili ljudem. Tukaj se lahko rekreirajo, sproščajo, ukvarjajo s

športom ali zgolj družijo. Za podporo pri obnovi se zahvaljujemo članom Pomorskega društva Ankaran, s sedežem pri Sveti Katarini, ki so prostovoljno pomagali in očistili okolico mandrača ter zgradili infrastrukturo za vzdrževanje plovil."

**Mandrač pri ankaranski Sveti Katarini
pred in po obnovi.**

Foto: Rok Štemberger

Foto: arhiv Luke Koper

Sofinanciramo projekte urejanja mestne infrastrukture

Prispevek Luke Koper k povečanju kakovosti bivanja v mestu je prestavitev glavnega kamionskega vhoda na območje Sermina, ki bo razbremenil mestno vpadnico tovarnega prometa. V letu 2008 so stekli postopki za gradnjo prve faze kamionskega terminala, ki naj bi bila zaključena z odprtjem novega vhoda v pristanišče. Osnutek načrta smo v avgustu razgrnili na sedežu Mestne občine Koper in tako dali na voljo lokalnim prebivalcem, ki so lahko podajali pripombe ter vplivali na končni načrt terminala. Predstavniki projektanta, Luke Koper, d.d., kot naročnika in okoljskega ministrstva so pripravili še javno obravnavo v

prostorih Območne obrtno-podjetniške zbornice, saj je kamionski terminal izrednega pomena za avtoprevoznike in špediterje. Na osnovi pripomb iz javne razgrnitve in javne obravnave sedaj poteka dopolnitev načrta, ki ga bo sprejemala še Vlada Republike Slovenije.

Ekopark

Svoje znanje in izkušnje delimo s širšo skupnostjo, zato smo se odločili za prispevek k reševanju problematike zbiranja in predelave odpadkov v južnoprimorski regiji. V letu 2008 smo s hčerinsko družbo TOC, d.o.o., pripravili idejni projekt Ekopark. Ta predvideva ob novem kamionskem vhodu v pristanišče postavitev velikega

centra za ravnanje z odpadki, ki bo predeloval komunalne odpadke, iz njih pridobival energijo in reciklirane surovine. Izvedba projekta prinaša mnoge prednosti:

- zagotovili bomo energetsko samooskrbo v pristanišču;
- uvajamo uporabo najodobnejših konceptov ravnanja s komunalnimi odpadki v južnoprimorske občine in
- odpiramo številna nova delovna mesta.

Zanimal nas je pogled okoliških prebivalcev na naše razvojne načrte

Svoje razvojne načrte smo zapisali v strategiji razvoja do leta 2015. Že leta 2006 so jo potrdili lastniki na skupščini družbe, večkrat smo jih javno objavili,

Foto: Edo Korelič

Tekači Euro maratona Koper-Milje na poti skozi pristanišče

ODPRLI SMO POT SKOZI PRISTANIŠČE

Šport ima že v naši sponzorski politiki pomembno mesto, saj podpiramo številne klube, ekipe in posameznike, odzovemo pa se tudi na drugačne pobude. Tako je pristanišče postalo prizorišče Euro maratona Koper-Milje. Športno-rekreativna prireditve, katere se je udeležilo prek 1.000 amaterskih in vrhunskih športnikov, je bila velik organizacijski zalogaj za naše pristojne službe, saj smo morali sredi običajnega luškega delovnega dne poskrbeti za popolno varnost vseh udeležencev. Zmago in nov rekord maratona je slavil Maročan Ahmed Nasef, ki je za progo potreboval uro in pet minut. V hitri hoji je bil najboljši Roberto Defendenti iz Mantove.

zato nas je zanimalo, kako so z njimi seznanjeni okoliški prebivalci in kakšen je njihov pogled. V novembru 2008 je neodvisna agencija izvedla anketo, v kateri je sodelovalo 750 prebivalcev štirih območij koprsk občine, vzorec pa lahko zaradi ustrezne metodologije izbora razširimo na celotno populacijo koprsk občine. Rezultati ankete so bili pozitivni, saj so pokazali naslednje rezultate:

- z načrti prostorskega razvoja pristanišča je seznanjena polovica prebivalcev, med katerimi se jih 69 odstotkov z njimi tudi strinja;
- dve tretjini vprašanih v raziskavi sta menili, da Luka Koper veliko ali zelo veliko prispeva h gospodarskemu razvoju občine;
- 62 odstotkov anketirancev soglaša z izgradnjo tretjega pomola, ki prinaša nove razvojne možnosti;
- poslovno uspešnost Luke Koper prebivalci ocenjujejo kot zelo visoko, razvojne možnosti pa kot dokaj dobre.

SODELUJEMO S ŠIRŠO DRUŽBENO SKUPNOSTJO

Sodelovanje z državo

Pristanišča so za vsako državo pomembna infrastruktura, saj se 80 odstotkov blaga, s katerim svet trguje, prevaža po morju. So močan vzvod razvoja nacionalnega gospodarstva, gospodarski učinki pristaniške dejavnosti pa so neposredno vidni v trgovskih, gostinskih, turističnih in finančnih storitvah, predvsem pa v pomorskih ter logističnih dejavnostih in dejavnostih, vezanih na cestne ali železniške prevoze.

Podatki iz študij o vplivih prometne dejavnosti na domači bruto proizvod⁶ tudi kažejo, da vsak ustvarjen evro v pristaniški dejavnosti ustvari 13,24 evra v ostalih dejavnostih, neposredno in posredno vezanih na delovanje pristanišča. Razvoj pristanišča je tako v nacionalnem interesu, saj ustvarja dodano vrednost in povečuje nacionalni bruto proizvod.

Slovenija ima za razvoj transportno-logistične dejavnosti odlične možnosti. Geografsko in prometno je namreč vpeta v osrčje Evrope, preko našega pristanišča pa se odvija tudi najkrajša pomorska pot, ki preko Sueza povezuje države srednje in vzhodne Evrope z deželami Sredozemlja ter Bližnjega, Srednjega in Daljnega vzhoda.

Država se zaveda, da ima Luka Koper kot edino slovensko pristanišče izreden pomen za celotno gospodarstvo, zato je v letu 2008 naredila pomemben korak k ureditvi medsebojnih razmerij. Septembra 2008 sta takratni minister za promet mag. Radovan Žerjav in predsednik uprave Robert Časar podpisala koncesijsko pogodbo za opravljanje pristaniških dejavnosti, vodenje, razvoj in redno vzdrževanje pristaniške infrastrukture na območju koprsk pristanišča. S tem smo v Luki Koper, d.d., dobili 35-letno koncesijo za upravljanje koprsk pristanišča.

V letu 2009 pričakujemo tudi zaključek postopka izdelave državnega prostorskega načrta, temeljnega akta, ki bo našemu pristanišču omogočil prostorsko širitev in razvoj. Programu priprave prostorskega načrta bodo sledili pridobitev okoljevarstvenega soglasja, javna razgrnitev in obravnava prostorskega načrta, strokovna obravnava predlogov ter pripomb, dopolnitev in sprejem uredbe na Vladi Republike Slovenije.

⁶ Vir: Prinz inštitut: Študija o izdelavi metodologije za izračun vpliva pomorskega prometa na kopenski promet ter vpliv na bruto domači proizvod. [2000]

Sodelovanje z Evropsko unijo

V letu predsedovanja Slovenije Evropski uniji smo gostili veleposlanike, ministre, atašeje, visoke uradnike in druge tuje politike, ki so si z zanimanjem ogledali živahno dogajanje v pristanišču in spoznali posebnosti pristaniške ureditve. Naše pristanišče namreč slovi kot odlično organizirano evropsko pristanišče in kot eden uspešnejših motorjev slovenskega gospodarstva. V povezavi s predsedovanjem smo sodelovali na različnih prireditvah in dogodkih. Svoje izkušnje v severnojadranskem prostoru smo predstavili na mednarodni konferenci o medkulturnem dialogu ter sodelovali na okrogli mizi, posvečeni evropskemu dnevu pomorstva.

“Luka Koper bi lahko bila majhen Rotterdam za blago iz Brazilije.”

Brazilska veleposlanica Debora Vainer Barenboim ob obisku Luke Koper

V Luki Koper, d.d., smo se v letu 2008 včlanili v dve novi organizaciji:

- Združenje evropskih morskih pristanišč (ESPO), ki združuje upravljavce pristanišč članic Evropske unije in je vplivna organizacija na področju ustvarjanja evropske pristaniške politike in
- Evropsko fundacijo EcoPorts, ki združuje največja evropska pristanišča s strokovnim pristopom do ekologije in skupnim iskanjem dolgoročnih rešitev, njeni glavni dejavnosti pa sta organizacija konferenc in seminarjev ter priprava skupnih okoljskih projektov.

Udeležili smo se svečanosti ob obletnici IMO, specializirane pomorske agencije Organizacije združenih narodov, ki se zavzema za izboljšanje varnosti na morju in preprečevanje onesnaženj. Predsedniku organizacije smo s predstavniki države in Splošne plovbe izročili sliko akademskega slikarja Zvesta Apollonia, ki bo krasila njihove nove prostore v Londonu. Skupaj z državo smo člani organizacije IMO že od leta 1993.

Sodelovanje z mediji

Prizadevamo si za korektno sodelovanje s predstavniki vseh medijev, na voljo smo jim za njihova vprašanja in

Foto: Rok Štemberger

Predstavniki Evropske unije med ogledom Kopra.

GOSTILI SMO VISOKE URADNIKE IN PREDSTAVNIKE EVROPSKE UNIJE

V času slovenskega predsedovanja Evropski uniji so se visoki diplomati vseh držav članic na delovnem obisku v Sloveniji seznanili z gospodarskimi dosežki najuspešnejših domačih podjetij, med katerimi je tudi Luka Koper. Naše pristanišče je z namestnico stalnega predstavnika Slovenije v Bruslju Mary Veronico Tovšak Pleterski obiskal odbor Coreper I. Obisk je imel za nas poseben pomen, saj prav namestniki vodij stalnih predstavništav držav članic v Bruslju, veleposlaniki in predstavniki generalnega sekretariata evropskega sveta ter evropske komisije močno vplivajo na oblikovanje zakonodaje in sprejemajo številne odločitve na področjih, ki vplivajo na naše uspešno delovanje.

poizvedbe. Dostopnost informacij, ki jo zagotavljamo medijem, nam lajša uresničevanje strategije trajnostnega razvoja pristanišča. Novinarji lahko z verodostojnimi informacijami, posredovanimi splošni javnosti, pripomorejo k razumevanju našega delovanja in ključnih razvojnih projektov.

Širok spekter komunikacijskih orodij nam omogoča kakovostno komuniciranje z novinarji.

- Na spletni strani www.luka-kp.si smo objavili 81 novic v slovenskem in 31 v angleškem jeziku;
- za sistematično obveščanje novinarjev ob večjih aktualnih dogodkih smo objavili 42 sporočil za medije in jih preko elektronske pošte razposlali na 79 domačih in 35 tujih naslovov;
- na posamezna vprašanja novinarjev smo odgovorili z 214 pisnimi odgovori in številnimi izjavami za radijske ter televizijske postaje;

- organizirali smo razmeroma majhno število novinarskih konferenc [5], kar je predvsem posledica učinkovitosti ostalih komunikacijskih orodij.

Analiza objav o Luki Koper, d.d., v letu 2008 je pokazala dobre rezultate:

- v slovenskih tiskanih in elektronskih medijih smo zasledili 6.749 objav;
- izstopala sta mesec september z največjim (805) in mesec avgust z najnižjim številom objav (358), kar je skladno s potekom dogajanja v družbi;
- najpogosteje smo se v tiskanih medijih pojavljali v dnevnikih (3.033 objav), v elektronskih medijih pa prevladujejo objave v spletnih medijih (1.106), ki jim sledijo prispevki na radiu (916) in televiziji (455);
- največkrat so o nas poročali regionalni dnevnik Primorske novice (733) in nacionalni dnevnik Delo (465), Finance (436) ter Dnevnik (379);
- med zvrstmi objavljenih prispevkov prevladujejo poročila (5.204).

“

Služba za odnose z javnostmi Luke Koper je za novinarje nadvse dragocena in vsega spoštovanja vredna, saj je svoje delo zastavila vrhunsko profesionalno. Sebastjan Šik jo vodi tako, kot bi si uprave vseh uglednih podjetij na tem svetu lahko želele. Kot prekaljen in izkušen novinar odlično pozna lokalne razmere in novinarska pričakovanja. V bistvu ima piarovski tim vse, kar podpisani od njega pričakuje: so dosegljivi, odgovarjajo na vsa vprašanja, niso pretirani birokrati in formalisti, vešči hitrega in sintetiziranega (novinarskega) odziva, ne zapletajo... Po njihovi zaslugi so informacije iz Luke Koper primerno uravnotežene.”

Boris Šuligoj,
novinar dnevnika Delo

V decembru 2008 smo za ohranjanje tvornega dialoga z mediji organizirali tradicionalno novoletno srečanje uprave družbe in novinarjev.

POVEZUJEMO NAŠE ZAPOSLENE IN ŠIRŠO SKUPNOST Klub upokojenih delavcev Luke Koper

Z našimi zaposlenimi ne pretrgamo vezi ob njihove odhodu v pokoj. O novostih jih obveščamo z glasilom Luški glasnik, spodbujamo in finančno podpiramo njihove aktivnosti v Klubu upokojenih delavcev Luke Koper, ustanovljenem leta 1995, katerega sedanji predsednik je Anton Sagadin. V klubu skrbijo za člane na različne načine:

- organizirajo izlete, rekreativne in športne dejavnosti, informativna predavanja ter poskrbijo za ugodne zdraviliške aranžmaje;
- obiskujejo bolne in ostarele člane ter pomagajo svojcem pri spominskih slovesnostih luških pokojnikov;

- prirejajo tradicionalno novoletno srečanje upokojencev z vodstvom družbe;
- ko je prišlo do povečanega zanimanja za obiske v pristanišču, so prevzeli vodenje organiziranih skupin.

Prostovoljno industrijsko gasilsko društvo Luka Koper

Kompleksna pristaniška struktura zahteva poseben sistem varnosti, ki vključuje tudi požarno varnost. Za razliko od večine pristanišč, kjer požarno varnost zagotavljajo državne

gasilske službe, imamo v Luki Koper organizirano lastno prostovoljno gasilsko društvo. Ob požarnih dogodkih je namreč pomembna usposobljenost zaposlenih, ki najbolje poznajo svoje delovno okolje in tako hitreje intervenirajo v primerih nesreč, kar prepreči večje požarne dogodke. Prav zato sami usposabljam in opremljamo Prostovoljno gasilsko društvo, ki danes šteje 107 članov in je v letu 2008 praznovalo 10. obletnico delovanja. Društvo deluje preventivno, ob požaru ali nesreči so člani sposobni takojšnje reakcije in zavarovanja oseb ter predmetov. Njihovo usposobljenost, opremljenost, usklajenost in sistem alarmiranja ter obveščanja letno preverjamo na vajah. Luški gasilci pa sodelujejo tudi na intervencijah zunaj pristanišča. Sedanji predsednik Prostovoljnega gasilskega društva je član uprave mag. Boris Marzi, poveljnik pa Milan Lušina.

Športno društvo Luka Koper

Športno društvo Luka Koper že od ustanovitve leta 1972:

- skrbi za rekreativno aktivnost zaposlenih v različnih športnih sekcijah;
- enkrat letno, praviloma na dan obletnice družbe, organizira športne igre zaposlenih (letos se je v sedmih športnih disciplinah pomerilo kar 150 ekip);
- občasno organizira športna srečanja s poslovnimi partnerji.

Danes društvo šteje 312 članov, predsednik društva pa je Edi Markič. V okviru društva moramo posebno izpostaviti balinarsko sekcijo, ki dosega odlične rezultate v slovenskem in evropskem prostoru. Pogoji za njihovo vadbo so se zelo izboljšali z novo balinarsko dvorano, ki smo jo na odstopljenem občinskem zemljišču zgradili prav v Luki Koper, d.d., na voljo je seveda tudi širši javnosti.

ŽE 50 LET SMO OKNO V SVET

Decembra 2008 je minilo 50 let od prihoda prve čezoceanske ladje Gorica v Luko Koper. Sedmega decembra 1958 sta Primorska in Slovenija postali okno v svet. Privez 135-metrške ladje je takrat v Kopru z velikim navdušenjem pospremlilo več kot 3.000 ljudi, najbolj nestrpno pa jo je zagotovo čakal privezovalec Ivan Brezec.

Pomemben polstoletni jubilej smo v Luki Koper obeležili s slovesnostjo, na kateri smo se z arhivskim radijskim posnetkom spomnili preteklosti. Na naše naloge in razvojne možnosti v prihodnosti pa sta nas opozorila predsednik uprave Luke Koper Robert Časar in prometni minister dr. Patrick Vlačič. V okviru spominskega obeležja smo številnim udeležencem predstavili posebno pošto znamko, posvečeno privezu ladje Gorica, ki sta jo predsednik uprave in prometni minister ožigosala s posebnim priložnostnim žigom.

Foto: Mateja Dominiko

Prireditve ob 50-letnici prihoda prve ladje, voditeljica Nataša Benčič (levo) in privezovalec prve ladje Gorica Ivan Brezec (desno).

Foto: Zdravko Primožič

Sprejem upokojencev v koprski Taverni.

KLUB UPKOJENIH DELAVCEV LUKE KOPER JE RAZKAZAL PRISTANIŠČE KAR 16.513 OBISKOVALCEM

Luški upokojenci so prevzeli vodenje organiziranih skupin v pristanišču, za katero velja vedno več zanimanja. Upokojenci - vodiči so leta 2008 v pristanišče pospremili kar 445 avtobusov s 16.513 obiskovalci.

V sodelovanju z Zvezo društev upokojencev Slovenije, ki izvaja projekt "Starejši za starejše", smo dosegli svojevrsten rekord, ko smo v enem dnevu na ogled sprejeli več kot 1.600 upokojencev iz vse Slovenije. To je bila največja skupina obiskovalcev na enem vodenem ogledu. V koprski Taverni sta jo sprejela tudi gostitelja srečanja, predsednik uprave družbe Luke Koper Robert Časar in koprski župan Boris Popovič.

UPRAVLJANJE KADROV

ZA ZADOVOLJSTVO IN VARNOST ZAPOSLENIH

Prepovedujemo vsakršno diskriminacijo - Zaposlili smo 103 nove sodelavce - Fluktuacijo smo znižali za 0,3 odstotne točke - Izboljšali smo izobrazbeno strukturo - S povečanjem deleža internih izobraževanj smo zmanjšali stroške in povečali sodelovanje med zaposlenimi - Sistem varnosti in zdravja pri delu obvladujemo s standardom BS OHSAS 18001/2007 - V operativi smo za obveščanje zaposlenih postavili info točke - Po 11 letih smo podpisali novo kolektivno pogodbo - Naši zaposleni kakovostno preživljajo prosti čas

Foto: Kajetan Kravos

Čopasta čaplja iz Škocjanskega zatoka

Naša politika zaposlovanja

V Skupini Luka Koper zaposlujeemo kadre, ki s specifičnimi znanji in izkušnjami podpirajo kakovost izvajanja storitev, prispevajo k uspešnosti družb in s tem k uresničevanju razvojnih usmeritev. Pri zaposlovanju vedno upoštevamo enakopravnost in strogo prepovedujemo vsako diskriminacijo na podlagi spola, veroizpovedi, invalidnosti, starosti, rase ali spolne usmerjenosti.

ŠTEVILO ZAPOSLENIH SE JE POVEČALO

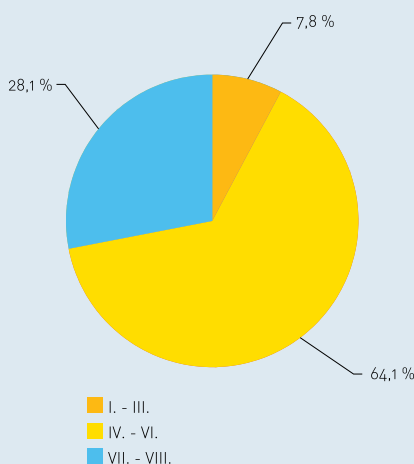
V zadnjih letih smo intenzivno zaposlovali zaradi:

- ugodnih tržnih razmer v osnovni dejavnosti;
- dopolnjevanja osnovne dejavnosti pretovora z logističnimi storitvami povezanih družb;
- širitve gostinske dejavnosti z novimi obrati in
- večjih potreb po raziskovalnem delu.

V skupini smo v letu 2008 na novo zaposlili 103 delavce. Predvsem zaradi starostne upokojitve ali sporazumnega prenehanja delovnega razmerja je odšlo 64 zaposlenih. Na zadnji dan leta 2008 smo imeli 1.109 zaposlenih, kar je za 3,6 odstotka več kot leto prej. Višja izobrazbena stopnja novozaposlenih je prispevala k izboljšanju izobrazbene strukture.

Tabela 3: Število zaposlenih v družbah in Skupini Luka Koper

Družba	31.12. 2006	31.12. 2007	31.12. 2008	Razlika med 2007 in 2008	Delež zaposlenih v skupini v letu 2008 (v %)
Luka Koper, d.d.	693	774	786	+ 12	70,9
Luka Koper INPO, d.o.o.	237	228	241	+ 13	21,7
Luka Koper Pristan, d.o.o.	9	9	14	+ 5	1,3
Adria Terminali, d.o.o.	-	35	35	enako	3,1
Adria-Tow, d.o.o.	23	24	29	+ 5	2,6
Adria Transport, d.o.o.	-	-	1	+ 1	0,1
TOC, d.o.o.	-	-	3	+ 3	0,3
Skupina Luka Koper	962	1.070	1.109	+ 39	100,0

Graf 2: Struktura novozaposlenih glede na izobrazbo

Fluktuacija - prihodi in odhodi zaposlenih

Zaradi visoke povprečne starosti in delovne dobe zaposlenih ter visoke pripadnosti družbi smo stopnjo fluktuacije na ravni skupine znižali s

6,2 odstotka v letu 2007 na 5,9 odstotka, v delniški družbi pa je ostala na enaki ravni (5,1 odstotka). Stopnji sta pod spodnjo mejo ocenjene slovenske fluktuacije (od 6 do 9 odstotkov).⁷

PRIPRAVILI SMO UKREPE V ČASU GOSPODARSKE KRIZE

Na napovedano krizno obdobje smo se pripravili z ukrepi, ki ne predvidevajo odpustanj. Novih zaposlitev praviloma ne bo, zmanjšali bomo število pogodbenih delavcev, upokojitve in druge odhode pa bomo nadomeščali interno. Načrtovane ukrepe smo usmerili v:

- izboljšanje interne organiziranosti organizacijskih enot in celotne družbe, s ciljem optimalnega izkoristka notranjih rezerv (predvsem delovnega časa);
- usposabljanje izvajalskega kadra za delo v različnih enotah oz. delovnih procesih, kar bo omogočalo

⁷ vir: http://www.advise.si/sl/ankete.asp?id_ankete=66&leto=2005&mesec=6

- fleksibilnejše razporejanje kadra med enotami;
- usklajevanje meril in pripravo ukrepov za izenačitev obremenjenosti zaposlenih na delovnih mestih (zlasti na področju operativne).

IZZIVI GOSPODARSKE KRIZE

Prednosti jadranskih pristanišč, urejanje kopenskih terminalov, liberalizacija železnic, okoljevarstveni trendi in razvojne priložnosti Indije so bile glavne teme četrte tridnevne mednarodne konference Port Management and Logistics, ki jo je organizirala Luka Koper. Med govorniki so se zvrstili ugledni domači in tuji pomorski, logistični ter transportni strokovnjaki.

“Konferenca je bila zelo dobro organizirana, posebno všeč pa mi je s konferenco povezana spletna stran. Z azijskega vidika je bila ključnega pomena za razumevanje položaja Luke Koper v tem delu sveta,” je svoj vtis zapisal Bharat Joshi, govorec na konferenci in direktor indijskega podjetja Business Development at Associated Container Terminals Limited.

Tokratno srečanje so zaznamovala predvsem razmišljanja o gospodarski krizi in posledicah, ki jih je v panogo prinesla neugodna gospodarska klima. Udeleženci so se strinjali, da se odpirajo nove priložnosti za prilagodljivejša in trajnostno naravnana pristanišča, kakršno je Luka Koper.

Patrick Verhoeven, generalni sekretar ESPO, med govorom na konferenci Port Management and Logistics.

STRUKTURA NAŠIH ZAPOSLENIH

Znižujeta se povprečna starost in delovna doba

Povprečna starost in delovna doba v skupini sta razvidni iz spodnje tabele. Zaradi zaposlovanja mlajših kadrov se obe kategoriji znižujeta, kakor leto prej pa ostajata najvišji v Luki Koper INPO, d.o.o.

Zaposluje vse več žensk

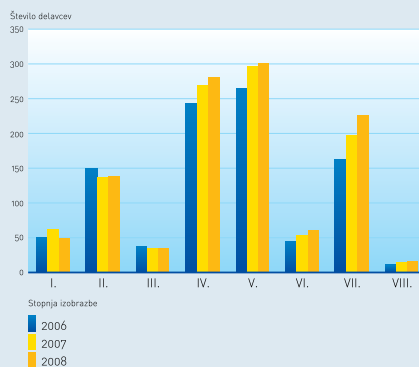
Zaradi težkih delovnih pogojev in neugodnega delovnega časa v skupini zaposluje več moških kot žensk. Večina je zaposlenih v strokovnih službah in administraciji profitnih centrov, v zadnjih letih pa zasedajo tudi tradicionalno moška delovna mesta. Tako se je delež žensk postopoma zvišal iz 11,4 odstotka leta 2006 na 12,5 odstotka v letu 2008.

Zaposlitev za določen čas

Pri novem zaposlovanju uporabljamo selekcijski postopek in spodbujamo visoko motivacijo začetnikov za trajno zaposlitev. V Luki Koper, d.d., sprejmemo nove delavce za določen čas zaradi obdobja, v katerem delavca uvedemo v delo in se z njim boljše spoznamo. Zaposlitev za določen čas ne podaljšujemo. Tako je imelo v letu 2008 pogodbo za določen čas sklenjeno 130 zaposlenih. Med njimi je 110 sklenilo novo pogodbo o zaposlitvi za nedoločen čas, 20-im je bila pogodba za določen čas izjemoma podaljšana zaradi dodatnega uvajanja, v 5 primerih do podpisa nove pogodbe o zaposlitvi ni prišlo. Pogodbeni delavci so preko podjetij, ki tržijo pristaniško delo, vezani predvsem na operativna dela.

Izboljšujemo izobrazbeno strukturo

V skladu z našo politiko zaposlovanja se je izobrazbena struktura zaposlenih izboljšala. Tako sledimo cilju, da zaposleni dosegajo izobrazbo, ustrezno zahtevam delovnih mest, posebno tistih, ki zahtevajo izobrazbo od IV. do VII. stopnje.

Graf 3: Izobrazbena struktura zaposlenih v Skupini Luka Koper

Izboljševanje izobrazbene strukture dosegamo na različne načine:

- na novo zaposluje kadre z višjo izobrazbo;
- odhode nižje izobraženih zaposlenih nadomeščamo z bolj fleksibilnim in usposobljenim kadrom, ki lahko v okviru iste vrste del opravlja več nalog;
- spodbujamo in sofinanciramo pridobivanje izobrazbe za zaposlene, ki ne izpolnjujejo pogoja ustrezne izobrazbe za zasedeno mesto, ter zaposlene, prepoznane kot potencial

Tabela 4: Povprečna starost in delovna doba zaposlenih

Leto	Povprečna starost zaposlenih (v letih)			Povprečna delovna doba zaposlenih (v letih)		
	2006	2007	2008	2006	2007	2008
Povprečje v skupini	43,4	44,2	43,1	20,6	21,3	19,6

za napredovanje na zahtevnejša delovna mesta po zaključenem študiju. V program sofinanciranja študija ob delu je bilo vključenih 5 odstotkov zaposlenih.

Tabela 5:
Število pogodb o izobraževanju ob delu

	Število pogodb o študiju ob delu	
	2007	2008
Luka Koper, d.d.	53	46
Skupina Luka Koper	62	56

Narava dejavnosti je vzrok za razliko med izobrazbeno strukturo na ravni skupine in v matični družbi. V slednji je struktura boljša, saj ima posebno vlogo usmerjevalke razvoja celotne skupine, hčerinske družbe pa imajo vlogo izvajalcev dodatnih oziroma dopolnilnih dejavnosti.

Za zaposlovanje invalidov skrbimo z invalidskim podjetjem

V sistemizaciji del smo posebej opredelili za invalide primerna delovna mesta znotraj vseh družb, posebno pa v invalidskem podjetju Luka Koper INPO, d.o.o., kjer ima 62,2 odstotka zaposlenih status invalida. Skupno število zaposlenih invalidov v skupini se je znižalo za 6, predvsem zaradi invalidskih oziroma starostnih upokožitev v invalidskem podjetju.

Tabela 6: Stanje zaposlenih s statusom delovnega invalida na dan 31. 12. 2008

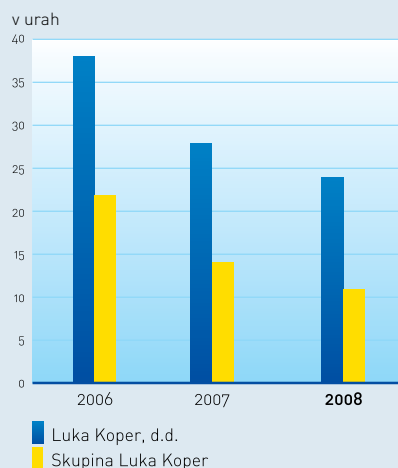
Družba	Število invalidov	Delež v skupini (v %)
Luka Koper, d.d.	14	8,2
Luka Koper INPO, d.o.o.	150	88,3
Adria Terminali, d.o.o.	6	3,5
Skupina Luka Koper	170	100,00

RAZVIJAMO KADRE

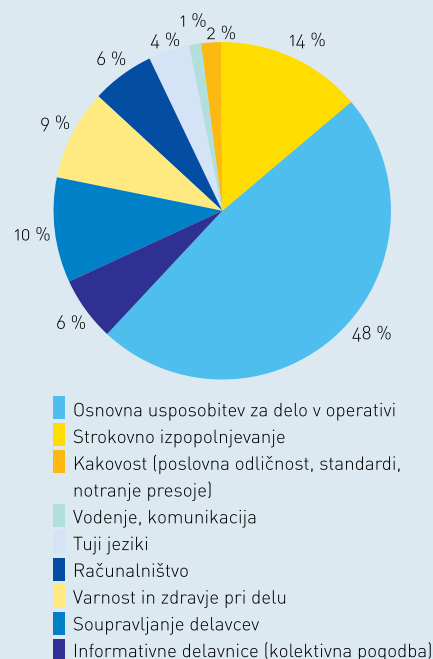
Izobraževanje zaposlenih

Zmanjšali smo povprečno število ur izobraževanja na zaposlenega, kar je razvidno iz spodnjega grafa. Zmanjševanje je posledica naših posebnih ukrepov.

- Individualno, načrtno, selektivno pristopamo do izobraževanja, usklajenega z usmerjenim strokovnim in osebnostnim razvojem zaposlenih;
- uvajamo predvsem aktivne oblike izobraževanja;
- spodbujamo organizacijsko kulturo, v kateri izobraževanje ni le pravica, temveč nagrada in dodatna vrednost;
- zmanjšujemo zaposlovanje operativnih kadrov, zaradi česar smo znižali število izobraževalnih ur in zmanjšali delež internih izobraževanj za osnovno usposobitev;
- dosledno spremljamo prenos znanja preko inštruktorstva, ki skrajša čas osnovne usposobitve;
- motiviramo in nagradujemo interne predavatelje, ki s poznavanjem luških praks, ciljev in stroke prinašajo krajše, kvalitetnejše in udeležencem prilagojene vsebine usposabljanj.

Graf 4: Povprečno število ur izobraževanja v urah na zaposlenega

Graf 5: Vsebine funkcionalnega izobraževanja v Skupini Luka Koper

Strošek izobraževanja na zaposlenega v skupini je znašal 284 evrov. Zmanjšanje stroškov je posledica povečanja deleža notranjih izobraževanj. Dve tretjini izobraževanj namreč opravimo z organiziranim internim izobraževanjem:

- prilagojeno je ciljem, potrebam poslovnih procesov, specifičnim dejavnostim in sledi razvoju stroke;
- omogoča intenziven prenos znanj in izkušenj med zaposlenimi ter tako vzpostavlja enotno organizacijsko kulturo;
- prinaša nižje stroške izobraževanja.

Sodelovanje z visokošolskimi zavodi in znanstvenimi ustanovami

Naši zaposleni sodelujejo z izobraževalnimi institucijami in strokovnimi društvi na različne načine. Kot izredni predavatelji ali asistenti predavajo na fakultetah Univerze na Primorskem in Univerze v Ljubljani, so mentorji ali somentorji pri seminarskih, diplomskih in magistrskih nalogah, v sodelovanju s fakultetami in Mednarodno podiplomsko šolo Jožef Stefan pa izvajajo tematsko usmerjene interne projekte. Kot aktivni člani v organih strokovnih društev, združenj, šol sodelujejo tudi pri vsebinskih prenovah in ocenah šolskih programov.

Na strokovnih ekskurzijah predstavljamo luške sisteme in prakse upravljanja s kadri, gostimo skupine študentov, visokošolske profesorje, člane strokovnih društev kadrovskih delavcev, kadrovskih služb drugih slovenskih podjetij in zavodov za zaposlovanje. Omogočamo obvezno delovno prakso dijakom in študentom.

Štipendije za perspektivne bodoče kadre

Ustrezno izobražen kader zagotavljam tudi s politiko štipendiranja deficitarnih poklicev, sofinancirano z nepovratnimi sredstvi Evropske unije v okviru enotne regijske štipendijske sheme južne Primorske. V letu 2008 smo financirali 4 štipendiste, v prihodnjem letu načrtujemo več štipendij z vključitvijo v štipendijski sklad Univerze na Primorskem. Dva naša štipendista smo v letu 2008 že zaposlili.

“Luka Koper že od začetka podpira primorsko univerzo, saj ima prav Univerza na Primorskem pomembno vlogo za naš prostor, obenem pa tudi za Luko, ko oblikuje strokoven kader z znanjem za naše bodoče izzive.”
mag. Marjan Babič,
član uprave Luke Koper,
med sprejemom
visokih predstavnikov
Evropske unije na Univerzi
na Primorskem

Karierni razvoj naših zaposlenih

Karierni razvoj zaposlenih spodbujamo z uvrstitvijo na višjo stopnjo usposobljenosti in fleksibilnosti na delovnem mestu ter s horizontalnim⁸ in z vertikalnim⁹ napredovanjem. S sprejetjem nove kolektivne pogodbe je bil sistem napredovanja dopolnjen. Omogoča postopno napredovanje zaposlenih iz dosedanje 4- v 8-stopenjsko usposobljenost (vsaka dodatna stopnja prinaša 4-odstoten dodatek k osnovni plači). V letu 2008 je v skupini napredovalo 242, v delniški družbi pa 129 delavcev.

Karierni razvoj zaposlenih spodbujamo tudi:

- z letnimi razgovori vodij z zaposlenimi,

- s posebnim delom s kadri, ki smo jih prepoznali kot izrazite potenciale in
- z napredovanjem ob uspešnih zaključkih sofinanciranega študija ob delu.

VARNOST IN ZDRAVJE PRI VSAKDANJEM DELU

Varnost in zdravje pri delu

Sistem varnosti in zdravja pri delu smo leta 2008 uskladili z mednarodnim standardom BS OHSAS 18001/2007, ki ga je po zunanji presoji potrdil Slovenski inštitut za kakovost in meroslovje (SIQ). Poleg delovanja, skladnega z zakonodajo, imamo že vrsto let vzpostavljene učinkovite mehanizme za prepoznavanje negativnih vidikov in tveganj, v okviru katerih pripravimo ukrepe, cilje in izboljšave. V letu 2008 smo:

- 383 delavcev napotili na preventivni in usmerjeni zdravstveni pregled,
- za varno delo usposobili 234 delavcev.

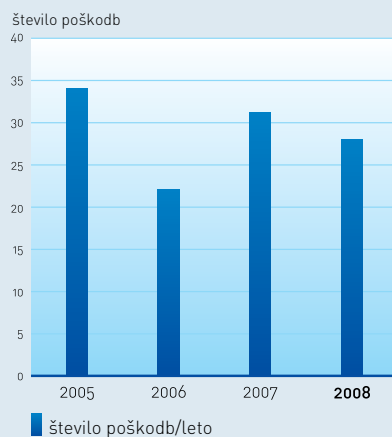
Varnost v pristanišču

Na območju pristanišča dnevno deluje vedno več ljudi iz različnih podjetij. Ponuditi jim želimo čim več informacij o varnem in pravilnem gibanju v pristanišču ter ravnanju v izrednih razmerah.

- S področja varstva pri delu smo usposobili več kot 200 zunanjih sodelavcev in rednih obiskovalcev.
- Pripravili informativno brošuro o varnosti v pristanišču za vse obiskovalce pristanišča.

Manj poškodb pri delu

V Luki Koper, d.d., se je na delovnem mestu poškodovalo 34 delavcev, od tega jih je bilo 28 v bolniškem staležu. Zabeležili smo še 30 dogodkov, ki pa so povzročili le materialno škodo. Da bi jih v prihodnje lažje preprečevali, smo vse skrbno raziskali.

Graf 6: Število poškodb z bolniškim staležem v Luki, d.d.

Absentizem¹⁰ - bolniške odsotnosti zaposlenih

Zaradi bolniških izostankov zaposlenih smo v skupini izgubili 157.090 ur. Povečanje absentizma je posledica večjega števila zaposlenih v skupini.

Tabela 7: Absentizem v Skupini Luka Koper

Leto	Število izgubljenih ur	Absentizem (v %)
2006	134.083	6,8
2007	145.315	6,8
2008	157.090	7,0

KOMUNICIRAMO Z ZAPOSLENIMI

Interno komuniciranje je temelj celovitega komunikacijskega spleta. Zaposlene seznanjamo z novostmi, internimi akti in drugimi informacijami:

Foto: Dragan Zlatanović

Nova kolektivna pogodba zaposlenim zagotavlja pravno varnost.

PREDSTAVNIKI DELAVCEV VKLJUČENI V OBLIKOVANJE KADROVSKE POLITIKE

Predstavniki zaposlenih smo z upravo Luke Koper v letu 2008 podpisali novo kolektivno pogodbo, ki je nadomestila prejšnjo, 11 let staro. V novo kolektivno pogodbo so vključeni večanje obsega dela, hiter razvoj pristaniške dejavnosti in spremembe delovne zakonodaje. Sestavni del pogodbe je tudi nova sistemizacija delovnih mest. Dokument tako zagotavlja nadaljnji razvoj Luke Koper in socialni sporazum.

⁸ Sklenitev nove pogodbe o zaposlitvi za enako ali drugo delovno mesto iste ravni zahtevnosti v drugi enoti.

⁹ Sklenitev nove pogodbe o zaposlitvi za zahtevnejše delovno mesto.

¹⁰ Absentizem = število izgubljenih delovnih ur / povprečno število zaposlenih x letno število delovnih ur x 100

- s kratkimi vestmi (po elektronski pošti in na oglasnih deskah),
- z mesečnim internim glasilom Luški glasnik (za vse zaposlene in upokojene),
- z intranetom,
- z novo postavljenimi info točkami v operativu, preko katerih zaposleni, ki nimajo dostopa do računalnika, pridejo do informacij, ki so sicer na voljo na intranetu.

Uspeh sindikata - nova kolektivna pogodba

Leta 2008 smo socialni partnerji na ravni družbe podpisali novo kolektivno pogodbo, ki je nadomestila prejšnjo, staro 11 let. Glavni novosti sta:

- vključitev vseh zakonskih sprememb in novosti na področju luškega dela;
 - nova sistemizacija delovnih mest.
- Zaposlenim smo pomembnejše spremembe predstavili na delavnicah v organizacijskih enotah in v internem glasilu Luški glasnik, pogodba pa je dostopna tudi na intranetu in info točkah. Kolektivni pogodbi so prenovili tudi v odvisnih družbah Luki Koper INPO, d.o.o., in Adria Terminali, d.o.o.

V Luki Koper, d.d., delavce zastopajo:

- Svet delavcev, ki pri upravljanju sodeluje prek treh predstavnikov delavcev v nadzornem svetu in prek delavskega direktorja v upravi družbe. Leta 2008 je bil zaradi izteka mandata izvoljen nov 13-članski svet delavcev, ki je imenoval tri nove člane nadzornega sveta kot predstavnike delavcev. Predstavniki delavcev so v odločanje vključeni v skladu z zakonodajo.
- Sindikat pristaniških delavcev Slovenije OSO-KS 90 in Sindikat žerjavistov pomorskih dejavnosti Luka Koper.

ZADOVOLJNI ZAPOSLENI Spremljamo zadovoljstvo zaposlenih

Že vrsto let z anketiranjem ugotavljamo stopnjo zadovoljstva zaposlenih, občutka pripadnosti podjetju in splošnega vzdušja v kolektivu. Anketiranje, načrtovano za leto 2008, smo prestavili v začetek leta 2009 zaradi novih okoliščin, ki so posledica nove kolektivne pogodbe in iz nje izvedenih aktov. Anketni vprašalnik je bil zato

prenovljen, anketiranje pa bo steklo po uveljavitvi vseh novih razmerij.

Povprečna plača presega slovensko povprečje

Stabilnost in uspešnost poslovanja zagotavljata socialno in ekonomsko varnost zaposlenih, ki smo jim tudi v letu 2008 zagotavljali:

- redno izplačilo plače vsakega 12. v mesecu (plačo sestavljata osnovni in gibljivi del);
- vsako četrtoletje pripadajočo nagrado za doseženo skupinsko delovno uspešnost;
- izplačilo trinajste plače na podlagi poslovne uspešnosti konec leta.

Povprečna neto plača je v skupini leta 2008 znašala 1.820,00 evrov in je precej višja od slovenskega povprečja¹¹. Rast izhodiščne plače je bil januarja 5-, septembra 3,99- in decembra 6,19-odstotna, kar je bilo nasprotno s trendom nižanja slovenskih plač.

Nagrajujemo in motiviramo

Kulturo partnerskega odnosa z zaposlenimi v skupini smo osnovali na znanju, sodelovanju, podjetnosti, spoštovanju in odgovornosti vsakega posameznika. Visoko stopnjo pripadnosti podjetju, zadovoljstva in motiviranosti zaposlenih zagotavljamo:

- z nagrajevanjem koristnih predlogov in inovacij, inštruktorstva, mentorstva, internih predavateljev in dela na projektih,
- z letnim nagrajevanjem petih vzornih delavcev leta, vodje leta, inovatorja leta in članov tima za kakovost,
- s plačevanjem 70- do 90-odstotnega deleža premije dodatnega prostovoljnega pokojninskega zavarovanja zaposlenim.

Zaposlenim nudimo dodatne ugodnosti

V skupini spodbujamo neformalna druženja zaposlenih in podpiramo kakovostno preživljanje prostega časa. Tako organiziramo in krijemo vse stroške izobraževanja, izpopolnjevanja in usposabljanja zaposlenih ter stroške

Večina krvodajalcev ne pričakuje nagrade, prostih dni, plaket in priznanj. Pomembnejši jim je občutek, da pomagajo. Veseli nas izredna naklonjenost Luke Koper krvodajalcem, ki jih je iz njenih vrst letno kar 200. Med krvodajalci, ki so v letu 2008 že stotič darovali kri, je tudi Sejad Sinanbegović, zaposlen v Luki Koper.”
dr. Slavica Maver,
specialistka transfuzijske medicine iz izolske transfuzijske postaje

cepljenja proti gripi. Rekreativno zaposlenih posebno spodbujamo v Športnem društvu Luka Koper, za prijetnejše preživljanje dopusta pa so zaposlenim na voljo luški počitniški apartmaji pod ugodnimi plačilnimi pogoji. Organiziramo tudi družabna srečanja, kot so: luški piknik ob obletnici družbe, prednovoletna druženja in novoletna obdaritev otrok zaposlenih s prihodom dedka Mraza. Zaposlene obdarimo tudi ob dnevu žena in se nanje spomnimo ob rojstnem dnevu in novem letu s čestitko uprave. Zaposleni prejmejo tudi darilni božično-novoletni paket, ki smo ga letos zastavili družbeno odgovorno, saj so zaposleni prejeli paket živil Pravične trgovine.

Že več let spodbujamo tudi krvodajalstvo med zaposlenimi in vsako leto daruje kri okoli 200 luških delavcev, ki jim ob darovanju pripada dan plačane odsotnosti z dela. Med transfuzijsko postajo, Rdečim križem in nami je vzpostavljen sistem obveščanja, pomemben predvsem ob urgentnih potrebah po določenih skupinah krvi.

Urejen je tudi naš način dodeljevanja denarne pomoči zaposlenim v primeru socialne stiske zaradi dolgotrajne bolniške odsotnosti ali posledic elementarnih nesreč.

¹¹ Vir: http://www.stat.si/novica_prikazi.aspx?id=2169

NARAVNO OKOLJE

Z NOVIMI TEHNOLOGIJAMI ZMANJŠUJEMO NEGATIVNE VPLIVE NA NARAVNO OKOLJE

Edino pristanišče v severnem Jadranu s sistemi ISO 14001:2004, ISO 9001:2000 in novima BS OHSAS 18001, HACCAP - Priprave na presojo certifikata EMAS - Novi ekološki projekti - Vizija energetske samozadostnega pristanišča - Elektrifikacijska postaja za vlačilce - Prašne usedline in koncentracija prašnih delcev PM10 pod mejno koncentracijo - Ločeno zberemo 65 odstotkov odpadkov - Nova tehnična oprema za Službo varovanja morja - Prenavljamo www.zivetispristaniscem.si za ažurno obveščanje lokalne javnosti

Dno luškega akvatorija v tretjem bazenu.

Podvodni svet tretjega luškega bazena.

Foto: Marjan Richter

VZPOSTAVLJAMO RAVNOTEŽJE MED OKOLJSKIMI IN SOCIALNIMI VIDIKI TER EKONOMSKIMI ZAHTEVAMI

Okoljevarstveno upravljanje, na katerem temelji naša razvojna strategija, izhaja iz načela: "Uvajati ukrepe, ki ne bodo zgolj zadostili zakonskim zahtevam, ampak z najboljšo tehnologijo tudi zmanjševali neželene vplive". Skrb za okolje, varnost in zdravje pri delu je sestavni del politike vodenja ter organizacijske kulture naše družbe. Razvoj pristanišča in vse večji pretovor nam nalagata še večjo skrb za okolje in prostor, pri tem pa vzpostavljamo ravnotežje med okoljskimi, socialnimi vidiki in ekonomskimi zahtevami.

Naše glavne usmeritve pri varovanju naravnega okolja so:

- uvajanje sodobne in varčne tehnologije,
- stalno zmanjševanje emisij v okolje (redno spremljanje rezultatov in poročanje),
- skrb za partnerski odnos z lokalnimi skupnostmi,
- zagotavljanje pripravljenosti za ukrepanje ob izrednih razmerah,
- stalno izboljševanje sistema ravnanja z okoljem.

Smo edino pristanišče v severnem Jadranu, ki imamo vzpostavljene sisteme kakovosti za varovanje okolja, varnosti in zdravja pri delu, vodenja varnosti živil in druge.

Certifikati, ki potrjujejo naše delovanje v skladu s standardi, so zagotovilo naše kakovosti in način preverjanja našega pravičnega delovanja. Zato si še naprej prizadevamo potrditi delovanje

z različnimi certifikati. Trudimo se, da bi do konca 2009 vzpostavili, verificirali in registrirali še sistem ravnanja z okoljem po shemi EMAS, kot jo podaja uredba 761/2001/ES, in uresničili vizijo energetske samozadostnega pristanišča ("Energy self-sufficient port"), zato načrtujemo večjo izrabo alternativnih virov energije.

CERTIFIKAT EMAS (ECO-Management and Audit Scheme - sistem okoljskega ravnanja in presojanja)

V Luki Koper, d.d., prilagajamo interno področje ravnanja z okoljem zahtevam sistema EMAS. Sistem je uredba evropskega parlamenta in Sveta Evrope, sestavljena kot orodje za sistematizirano ravnanje z okoljem, uspešno jo izvajajo že 10 let. EMAS pomeni nadgradnjo sistema 14001 z okoljsko izjavo in predstavlja glavni

način periodičnega seznanjanja javnosti z okoljskimi informacijami. V Sloveniji ima certifikat EMAS samo ena družba, med evropskimi pristanišči se z njim lahko pohvali le špansko pristanišče Valencia. Delovanje sistema po shemi EMAS bo v Luki Koper, d.d., aprila 2009 preverjal Slovenski inštitut za kakovost in meroslovje (SIQ), potrdil pa MOP-ARSO. Okoljsko izjavo bomo objavili na spletni strani www.luka-kp.si.

Potrdili smo strateške ekološke projekte

Leta 2008 so člani nadzornega sveta na seji potrdili tudi dva nova ekološka projekta. Ekoparku (natančneje predstavljen v poglavju Sodelovanje z lokalno skupnostjo) in podjetju TOC, d.o.o. (predstavili smo ga v poglavju Ekologija) se bosta pridružili podjetji v 98-odstotni lasti Luke Koper, d.d.

Tabela 8: Sistemi kakovosti, vzpostavljeni v Luki Koper

CERTIFIKAT	OPIS
ISO 14001:2004	Potrjuje odgovorno skrb za varovanje okolja s posodobitvami in uvajanjem čistih ter varnih tehnologij, imamo ga že od leta 2000.
ISO 9001:2000	Potrjuje vzpostavljen in ustrezno vzdrževan sistem kakovosti.
BS OHSAS 18001:2007	Certifikat za sistem vodenja varnosti in zdravja pri delu, pridobljen leta 2008.
HACCAP ISO 22000:2005	Kot edino pristanišče na svetu smo leta 2008 prejeli sistem vodenja varnosti živil med prvimi v Sloveniji, kot prvo podjetje v transportni panogi.
NON GMO	Certifikat za pretovarjanje in skladiščenje gensko nespremenjene soje.
SEVESO II	Kot obrat večjega tveganja imamo po omenjeni direktivi pridobljeno ustrezno okoljevarstveno dovoljenje za celotno pristanišče.

SIQ je del mednarodne mreže International Certification Network s sedežem v Švici. Mednarodna mreža je podelila tretjino vseh certifikatov na svetu in koprsko pristanišče je edino, ki si je prislužilo standard ISO 22000:2005.”

Igor Likar, direktor SIQ, Slovenskega inštituta za kakovost in meroslovje, ob podelitvi standarda ISO Luki Koper

Pri tem združujemo ekološki in ekonomski vidik učinkovitega upravljanja z energenti. Uresničujemo tudi vizijo, postati okolju prijazno, zeleno pristanišče.

Ecoporto Koper, d.o.o.

Ladje, ki prihajajo v pristanišče, morajo predati zaoljene vode, ki jih sedaj preko pooblaščenega podjetja odvažamo na uničenje. Novo podjetje bo z inovativno tehnologijo iz zaoljenih ladijskih vod predelovalo kurilno olje, ki ga lahko porabimo za lastne potrebe ali prodajo. Pri novem načinu predelave gre za povsem neinvazivno tehnologijo (ločevanje olja in vode), ki ne predvideva izpustov v okolje.

Adriasole, d.o.o.

Novoustanovljeno podjetje bo postavilo in upravljalo fotovoltaično elektrarno z nazivno močjo 2MW. Sončne kolektorje bomo namestili na strehe skladiščnih površin. Nova elektrarna naj bi v zmanjšanem obsegu pričela delovati že v letu 2009 v zmanjšanem obsegu in počasi napredovala do trženja električne energije.

Delovati bo začelo tudi podjetje **Eco-morje, d.o.o.**, ki bo združevalo tri koncesije za varovanje morja v luškem akvatoriju in se potegovalo za pridobitev koncesije za izvajanje dejavnosti varovanja morja na območju celotnega slovenskega morja.

Bdimo nad okoljskim ravnanjem dobaviteljev in pogodbenih izvajalcev ekonomske cone

Na področju pristanišča deluje okoli 200 podjetij, ki lahko s svojo dejavnostjo vplivajo na stanje okolja v pristanišču. Z vsemi uporabniki ekonomske cone pristanišča smo sklenili pogodbe, v katerih so opredeljene zahteve za izpolnjevanje zakonskih in luških zahtev na področju varovanja okolja in zdravja pri delu. Nekateri koristniki imajo pridobljene tudi certifikate ISO 9001 za sistem vodenja kakovosti in ISO 14001 za sistem ravnanja z okoljem. Nadzor nad njihovim delovanjem izvajajo različne zunanje inšpekcijske službe, pa tudi naša služba za okolje, varnost in zdravje pri delu z rednimi obhodi.

Obvladujemo procese varovanja okolja in zdravja pri delu

Varovanje okolja in zdravja pri delu načrtujemo na strateški in letni ravni. Njihova podlaga so:

- Varnostno poročilo (za obrate večjega tveganja za okolje),
 - Ocena ogroženosti zaradi večje industrijske nesreče,
 - Načrt zaščite in reševanja ob nesrečah z nevarnimi snovmi,
 - Načrt alarmiranja reševalnih enot.¹²
- Praktične preizkuse ukrepanja v izrednih razmerah, tako imenovane "suhe vaje", s katerimi preverjamo celoten načrt zaščite in reševanja ob nesrečah z nevarnimi snovmi, izvajamo najmanj vsako leto in pol, nazadnje 4. oktobra 2008.

Ukrepi za varovanje morja smo uskladili

s Shemo obveščanja znotraj sistema Luka Koper, ki je usklajen z občinskimi sistemom obveščanja, in z Načrtom zaščite in reševanja ob nesrečah na morju, izdelanim na ravni države (vlada Republike Slovenije). Varovanje morja v luškem akvatoriju tako nadzorujemo:

- v skladu s koncesijsko pogodbo za izvajanje pristaniških dejavnosti in dejavnosti gospodarske javne službe rednega vzdrževanja pristaniške infrastrukture na območju koprškega tovrnega pristanišča;
- s sistematičnim usposabljanjem zaposlenih in nabavo ustrezne opreme;
- z omenjenimi operativnimi dokumenti za izvajanje ukrepov varovanja morja.

OKOLJSKI VIDIKI IN REZULTATI NAŠIH PRIZADEVANJ ZA ZMANJŠEVANJE NEGATIVNIH VPLIVOV NA NARAVNO OKOLJE

Vplivi širšega območja na naše meritve¹³

V Luki Koper opravljamo redne meritve kakovosti zraka in vode. Zavedamo se, da s svojo dejavnostjo vplivamo na širše območje in skušamo vpliv čim bolj omejiti s konkretnimi ukrepi, predstavljenimi v nadaljevanju. Zavedamo se, da se naš vpliv prekriva z vplivnimi območji drugih industrijskih objektov in dejavnostmi v naši bližnji ali daljni okolici. Tako na onesnaženost zraka v našem prostoru pomembno vplivajo sežigalnica smeti, železarna, koksarna, kemična industrija in drugi tržaški industrijski obrati, toplotarne, industrija v Trzinu in termoelektrarna v Plominu. Tem vplivnim dejavnikom se v turističnih obdobjih pridruži intenzivni promet na območju Obale in prek meje v Trst ali na Hrvaško, v zimskem času imajo pomemben vpliv na kakovost zraka številna individualna kurišča.

Zunanje vplive upoštevamo tudi pri meritvah kakovosti morja v luškem akvatoriju. Odvisni so od morskih tokov ter jakosti in smeri vetrov, zato

¹² Javno dostopni dokumenti se nahajajo na: <http://www.luka-kp.si/slo/o-podjetju/odnos-do-okolja/zakonodaja-in-okolje>

¹³ Viri: Raziskave in študije Morske biološke postaje Piran (dostopne na: <http://www.mbss.org/portal/index.php>) ter Agencije Republike Slovenije za okolje (dostopne na: <http://www.arso.gov.si/>). (2005, 2006, 2007, 2008) .

njihove natančne vrednosti ne moremo izmeriti. Morje v Koprskem zalivu je namreč pod vplivom severnojadranskih krožnih tokov. Pri ocenjevanju kakovosti morja tako predvsem upoštevamo onesnaževalce iz izliva reke Pad, Trsta in drugih italijanskih mest. Onesnaževanje pa prispevajo tudi reka Rižana in drugi manjši vodotoki koprške obale, vključno z delno prečiščenimi komunalnimi odpadkami.

Notranji vplivi trenutnih dejavnosti

Na območju pristanišča potekajo v zadnjih letih številna gradbena dela, ki lahko povzročajo povečanje emisij prahu ali hrupa. S podizvajalci smo zato sklenili pogodbe, ki jih zavezujejo k upoštevanju vseh predpisanih okoljskih zahtev, kljub temu pa se motečim gradbenim aktivnostim ni moč povsem izogniti.

Izredne vremenske razmere

Klimatske spremembe vse pogostejše povzročajo izredne vremenske razmere tudi v našem naravnem okolju.

- Ob močnem vetru prekinemo določene manipulacije znotraj pristanišča in povečamo pršenje rude na deponiji, da zmanjšamo odnašanje materiala.
- V zadnjem času smo zabeležili tudi izredne pojave plimovanja.

ZMANJŠUJEMO EMISIJE IN SKRIMO ZA KAKOVOST ZRAKA

Opravljanje pristaniške dejavnosti povsod povzroča emisije snovi v zrak. Pri pretovarjanju in skladiščenju sipkih tovorov se lahko poveča količina prahu v zraku, pri tekočih tovorih (naftni derivati, o-ksilen) pa se poveča količina teh spojin. Naš cilj je zmanjševati stopnje emisij v zrak. Opazne rezultate smo dosegli s številnimi investicijami v okoljsko sprejemljivejšo opremo in izvajanje operativnih ukrepov za zmanjševanje vplivov na okolje.

Tako so sistemi skladiščenja in pretovarjanja omenjenih tovorov grajeni v skladu z najboljšimi razpoložljivimi tehnološkimi rešitvami ter so pogoj za pridobitev gradbenih in uporabnih dovoljenj. Za zmanjševanje emisij smo uvedli različne tehnološke rešitve.

Foto: Marjan Richter

Podvodni svet tretjega luškega bazena.

ZASNOVALI SMO NAJBOLJŠI OKOLJSKI POSTOPEK LETA

Poslanstvo našega podjetja TOC, d.o.o., je iskanje in razvijanje okolju prijaznih tehnoloških rešitev za potrebe Luke Koper in širšega lokalnega okolja. Uspešno iskanje rešitev je prejelo potrditev na tekmovanju Okoljske nagrade 2008 v organizaciji časnika Finance in Slovenskega okoljskega javnega sklada, saj je TOC, d.o.o., prejel nagrado za najboljši okoljski postopek v letu 2008 za projekt CAPS, pri katerem gre za postopek predelave odpadnega papirniškega mulja v absorpcijsko sredstvo za čiščenje vodnih površin. Veseli nas, da naša prizadevanja za doseganje cilja, postati zeleno pristanišče, in okoljevarstveno delo priznava tudi strokovna javnost.

Najpomembnejše med njimi so:

- protiprašne zavese za popolno ali največje možno zaprtje prostorov,
- plavajoče membrane, vgrajene v rezervoarjih za naftne derivate,
- rekuperacija hlapov pri prečrpavanju goriv v premične enote,
- uporaba popolnoma ali v pretežni meri zaprtih sistemov,
- bela oziroma odsevna barva rezervoarjev.

Poleg tega pa še uvajamo avtomatizacijo pretovora, skrajšujemo pot padca pri iztresanju, uporabljamo teleskopske cevi in zaprte transportne poti v silose. Izvajamo utrjevanje površin, zmanjšujemo število mest za pretovarjanje in redno vzdržujemo naprave. Ob pretovarjanju tudi pršimo z vodo, opuščamo dovažanja in odvzemanja pri neugodnih vremenskih razmerah ter ozelenjujemo okolico.

Za vlaženje razsutih materialov iščemo tudi dodatne alternativne vire tehnološke vode (vrtine). V letu 2009 načrtujemo sanacijo hidrantnega omrežja in dvig prh na deponiji, s čimer bomo povečali učinkovitost vlaženja tovara.

Zmanjševanje vpliva na kakovost zraka spremljamo z različnimi meritvami. Zakonsko predpisane meritve izvaja letno pooblaščen organizacija in poroča o rezultatih. S posebnimi raziskovalnimi nalogami zbiramo ugotovitve o prašenju. V okviru teh raziskav izvajamo redne meritve na 10 lokacijah znotraj pristanišča in 10 lokacijah izven njega.

Vplivi ladij na meritve kakovosti zraka

Na meritve kakovosti zraka vplivajo tudi dejavniki, na katere nimamo neposrednega vpliva. Tak dejavnik so emisije izpušnih plinov z ladij, ki priplujejo v pristanišče. V okviru državnega prostorskega načrta za pristanišče smo vključili možnost elektrifikacije pomolov. Ta bi omogočila priklop ladij na električno omrežje, s čimer bi zmanjšali onesnaženje, saj za neprekinjeno delovanje ne bi uporabljale goriva. Na obali, ki meji z mestnim jedrom, smo že vgradili elektrifikacijsko postajo za vlačilce in s tem delno pripomogli k zmanjšanju emisij izpušnih plinov ter hrupa.

Intervju

ZELENA OAZA PRED VRATI KOPRA

O Škocjanskem zatoku z Borutom Mozetičem, predstavnikom društva DOPPS (Društvo za opazovanje in preučevanje ptic Slovenije) in strokovnim vodjo naravnega rezervata Škocjanski zatok, ki je vključen v posebno varstveno območje Natura 2000.

Vaša organizacija povezuje ljubitelje ptic in narave.

Res je, Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije (DOPPS) je ena najstarejših in največjih nevladnih neprofitnih naravovarstvenih organizacij v Sloveniji, ustanovljena je bila leta 1979. Danes smo med vodilnimi naravovarstvenimi organizacijami v Sloveniji in združujemo več kot 1000 članov, ljubiteljev ptic in narave. Skupaj se zavzemamo za varovanje ptic in njihovih življenjskih prostorov.

S sorodnimi društvi se povezujemo v svetovno zvezo za varstvo ptic BirdLife International, ki ima več kot 2 milijona članov po celem svetu.

Kaj bi posebej izpostavili pri svojem delovanju?

Smo ključni akterji pri uresničevanju evropske Direktive o pticah in ekološkega omrežja Natura 2000, s katerim se Slovenija uvršča v evropski vrh po obsegu ohranjene narave. Med naše največje dosežke pa nedvomno sodita obnova in upravljanje naravnega rezervata Škocjanski zatok.

Območje Škocjanskega zatoka je zavarovano kot državni naravni rezervat že od leta 1998. Zatok je tudi razglašen za posebno varstveno območje Natura 2000.

Naravni rezervat Škocjanski zatok je največje polslano mokrišče v Sloveniji. Njegova posebnost je polslana laguna, obdana z rastišči slanuš in trstičjem, ter sladkovodno močvirje na bertoški bonifiki. Območje je izjemnega pomena zaradi bogate favne in flore z mnogimi, v slovenskem prostoru redkimi in ogroženimi vrstami. Naravni rezervat Škocjanski zatok je odprt za javnost, zato ga urejamo na način, ki poleg ekološke poudarja tudi vzgojno-izobraževalno, estetsko, ozaveščevalno, rekreacijsko vrednost rezervata...

..., ki postaja vse bolj prepoznavni element tako Kopra in širše regije.

Škocjanski zatok res postaja eno izmed jeder trajnostnega razvoja Kopra in njegove okolice. Ne le dviguje bivalno raven samega mesta in prispeva k boljši kakovosti življenja ljudi, ampak kot rezervat v urbani okolici povečuje tudi dodano vrednost mesta Koper s prostorskega vidika. Z dokončno ureditvijo zatoka postaja tudi sveža destinacija s ponudbo naravoslovnega turizma, ki bo privabljala drugačno

vrsto obiskovalcev in prispevala k podaljšanju turistične sezone v regiji. Kot vstopna točka na slovensko obalo pa nenazadnje ponuja tudi možnost promocije ostalih znamenitosti. Koper si brez naravne oaze pred njegovim pragom ni mogoče predstavljati, Luki Koper kot zelenemu pristanišču pa nedvomno daje še bolj zelen pečat.

Med naravnim rezervatom in delovanjem Luke Koper obstaja neke vrste simbioza?

V Luki Koper se iz leta v leto trudijo izvajati okolju prijazne ukrepe. Pomembno je zmanjševanje vpliva prašnih delcev pri pretovarjanju razsutih tovorov, zmanjševanje svetlobnega onesnaženja z izborom primernih svetil in njihovi ustrežnejši postavitvi. V zadnjem času pa potekajo tudi dogovori o ustreznem zavarovanju morskega kanala, ki laguno Škocjanskega zatoka povezuje z morjem.

Kako poteka sodelovanje? So v Luki Koper pripravljeni prisluhniti vašim zahtevam in željam?

Z Luko Koper si vzajemno že od nekdaj prizadevamo vzpostaviti dober odnos. Prihodnost tako Škocjanskega zatoka kot Luke Koper je namreč tesno sosedsko povezana. Mislim, da je danes splošna ozaveščenost ljudi, predvsem pa predstavnikov iz gospodarstva, dosegla raven, ko se lahko odkrito pogovarjamo o okoljski odgovornosti do družbenega javnega dobra. Luka Koper je s svojim simboličnim deležem v letih 2001-2007 podprla projekt društva DOPPS Obnova in ohranjanje habitatov in ptic v naravnem rezervatu Škocjanski zatok in tako pripomogla k ustvarjanju boljših pogojev za ptice.

Kakšen je vaš pogled na Škocjanski zatok danes?

Škocjanski zatok že danes lahko poimenujemo "oaza na pragu Kopra". Ob tem pa se pojavljajo številne možnosti sodelovanja tudi z Luko Koper, ki lahko s svojim posluhom za okoljsko problematiko tudi v bodoče podpira naša prizadevanja za učinkovitejše delovanje rezervata.

“

Škocjanski zatok dviguje bivalno raven samega mesta, prispeva k boljši kakovosti življenja ljudi in kot rezervat v urbani okolici povečuje dodano vrednost mesta Koper.”

Foto: Jaka Jeraša

Prikaz merilnih mest prašnih usedlin

Tabela 9: Število ladijskih prihodov v pristanišče na leto¹⁴

Leto	2004	2005	2006	2007	2008
Število vseh ladij	1.890	2.038	2.262	2.234	2.227

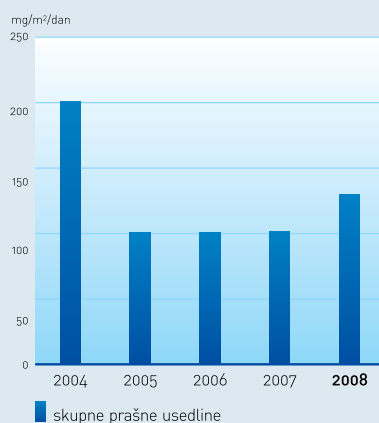
SPREMLJANJE KAKOVOSTI ZRAKA

Prašne usedline

Za količine prahu v zraku v Sloveniji ni predpisanih zakonskih zahtev. Ravnamo se po nemških smernicah (TA Luft), kjer je mejna dovoljena letna vrednost za skupne prašne usedline 350 mg/m²/dan. Vse meritve kažejo, da smo precej pod to mejno vrednostjo.

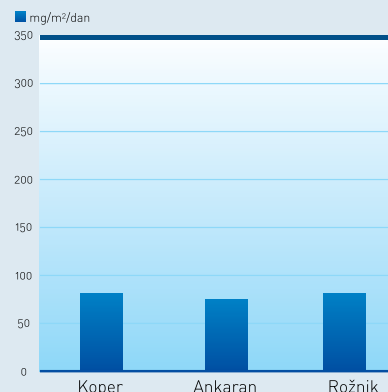
Kontrolne meritve prašnih usedlin **znotraj pristanišča** izvajamo še od leta 2003 na 10 merilnih mestih. Zaradi intenzivnih gradbenih del pri podaljševanju prvega in drugega pomola so v zadnjih dveh letih meritve na nekaterih merilnih mestih pokazale nekoliko višje vrednosti, ki pa so še vedno močno pod dopustno koncentracijo.

V okviru našega projekta Kontrola onesnaženosti zraka s prašnimi usedlinami na območju krajevne skupnosti Ankaran merimo od leta 2007 tudi skupne letne količine prahu na lokacijah **izven pristanišča** (Rožnik, Ankaran in Koper).

Graf 7: Skupne prašne usedline¹⁵

Izmerjene količine skupnega prahu na merilnih mestih izven pristanišča so:

- med seboj primerljive,
- močno pod mejno vrednostjo in
- približno petkrat nižje od količin znotraj pristanišča.

Graf 8: Izmerjene celotne letne količine prahu na posameznih lokacijah od decembra 2007 do oktobra 2008¹⁶

Imisije¹⁷ prašnih delcev (PM₁₀)¹⁸

Primorski inštitut za naravoslovne vede - PINT že od leta 2003 opravlja na območju pristanišča neprekinjene

¹⁴ Vir: Služba notranje logistike Luke Koper: interna statistika. (2004, 2005, 2006, 2007, 2008)

¹⁵ Vir: Zavod za varstvo pri delu Ljubljana: Mesečna poročila o meritvah prašnih usedlin. (2004, 2005, 2006, 2007, 2008)

¹⁶ Vir: Visoka šola za zdravstvo Ljubljana: Poročila o rezultatih meritev Visoke šole za zdravstvo Ljubljana. (2008)

¹⁷ Emisije so količine snovi, ki uhajajo v okolje na izvoru (raznos oziroma izpust snovi ob tehnoloških procesih); meritve imisij pa nam povedo, kako se te snovi s pristaniškega območja širijo v okolico.

¹⁸ Prisotnost prašnih delcev PM₁₀ v zraku pomembno vpliva na zdravje, klimo, vidljivost ipd. ter predstavlja širši svetovni problem. Na kakovost zraka v Sloveniji vplivajo: emisije snovi v zrak v državi, transport onesnaženega zraka čez meje, povišanja pa so tudi posledica klimatskih značilnosti, meteoroloških pojavov, fizikalno-kemijskih procesov pretvorb snovi v zraku in topografija. Delci so lahko tudi naravnega (tak je na primer cvetni prah) ali antropogenega izvora (posledica človekovih dejavnosti).

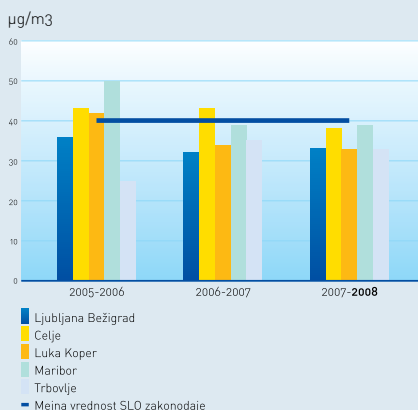
meritve imisij inhalabilnih prašnih delcev PM_{10} , torej prahu, katerega velikost delcev ne presega $10 \mu m$.

Povprečna letna izmerjena koncentracija PM_{10} ni nikoli presegla zakonsko predpisane mejne vrednosti. Izvajamo pa vrsto preventivnih ukrepov in različne aktivnosti za zmanjšanje prašnih delcev v zraku.

Tabela 10: Rezultati meritev imisij prašnih delcev¹⁹

Merilno obdobje	Vsebnost ($\mu g/m^3$)
april 2003-april 2004	32.0
april 2004-april 2005	33.0
april 2005-april 2006	25.1
april 2006-april 2007	35.0
april 2007-april 2008	32.5
Dovoljena letna povprečna koncentracija	40.0

Primerjava naših rezultatov z rezultati meritev v drugih slovenskih mestih kaže, da so izmerjene vrednosti na območju pristanišča nižje kot v številnih drugih mestih. Meritve povprečnih letnih koncentracij PM_{10} po Slovenji (Ljubljana, Maribor, Celje, Trbovlje)²⁰ so namreč pokazale, da se gibljejo med $22 \mu g/m^3$ in $42 \mu g/m^3$. Ti rezultati pa nas ne odvrčajo od sistematičnega zmanjševanja naših vplivov.

Graf 9: Primerjava izmerjenih letnih prašnih delcev PM_{10} v Luki Koper in na drugih merilnih mestih po Sloveniji²¹

LOČENO ZBIRAMO IN PREDELUJEMO VEDNO VEČJE ŠTEVILO ODPADKOV

V pristanišču nastajajo tri vrste odpadkov, ki jih ločeno zbiramo, recikliramo in predelujemo. To so:

- odpadki iz luških dejavnosti,
- ladijski odpadki in
- ostali odpadki na območju pristanišča.

Poleg odpadkov, ki nastajajo pri naših dejavnostih, obvladujemo tudi odpadke, ki nastajajo na ladjah, in opravljamo obvezno državno gospodarsko javno službo zbiranja trdnih in tekočih odpadkov. Zaradi ugodnejše strukture tovora in vpeljanih modernih metod ravnanja z odpadki se v zadnjih letih zmanjšuje skupna količina zbranih odpadkov glede na pretovor.

Odpadke predelujemo z modernimi metodami

Ločeno zbiranje odpadkov: veliko večino nastalih odpadkov zbiramo, sortiramo in oddamo v nadaljnjo predelavo v Center za ravnanje z odpadki. Tako izboljšujemo čistočo in podobo delovnega okolja ter povečujemo ekonomičnost poslovanja.

Za izvajanje gospodarske javne službe je pooblaščen Luka Koper INPO d.o.o.

Kompostiranje zbranih organskih odpadkov: za odstranjevanje bioloških odpadkov skrbi v Centru za ravnanje z odpadki kompostarna, kjer s kompostiranjem predelamo biološke odpadke v kompost. Od Komunale Koper in drugih podjetij tudi prevzemamo v predelavo primerne biološke odpadke za kompostiranje.

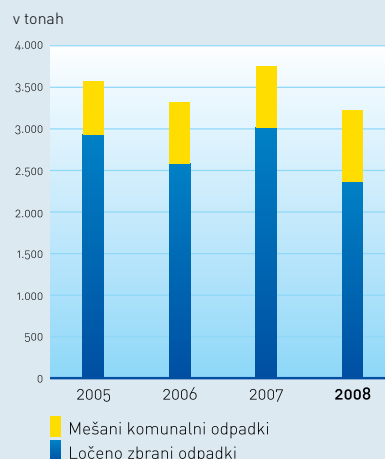
Obrat za sprejem in predelavo zaoljenih ladijskih odpadnih olj: obrat deluje skladno z ustreznim okoljevarstvenim dovoljenjem. Ločeno odpadno olje odvažamo na sežig v cementarno Anhovo, nastale odpadne vode pa delno obdelane dostavljamo v centralno čistilno napravo Domžale.

Manj odpadkov iz luških dejavnosti

Na območju pristanišča smo iz luških dejavnosti zbrali 3.314 ton odpadkov:

- 2.450 ton ločeno zbranih odpadkov,
- 864 ton mešanih komunalnih odpadkov.

Skupno količino zbranih odpadkov smo znižali zaradi spremenjene strukture tovora in dodanih storitev na blagu.

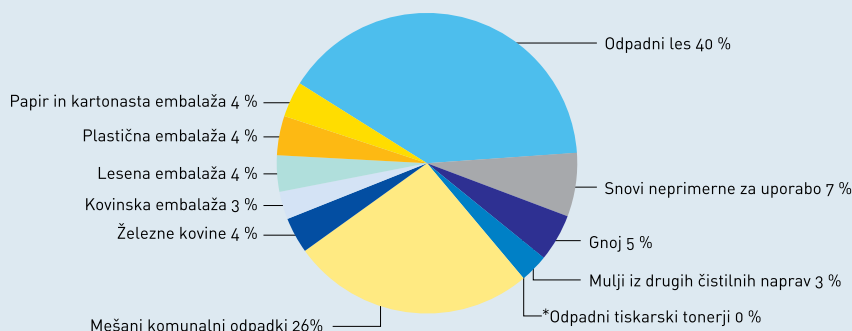
Graf 10: Količina odpadkov iz luških dejavnosti po letih²²

¹⁹ Vir: Univerza na Primorskem, Primorski inštitut za naravoslovne in tehniške vede Koper: Rezultati meritev imisij prašnih delcev. [2004, 2005, 2006, 2007, 2008]

²⁰ Vir: Agencija Republike Slovenije za okolje: Meritve povprečnih letnih koncentracij PM_{10} po Sloveniji na lokacijah Ljubljana, Maribor, Celje, Trbovlje. [2006, 2007, 2008]

²¹ Vir: Agencija Republike Slovenije za okolje: Meritve povprečnih letnih koncentracij PM_{10} po Sloveniji na lokacijah Ljubljana, Maribor, Celje, Trbovlje. [2006, 2007, 2008]

²² Vir: Služba za varovanje okolja Luke Koper: Interne evidence in evidenčni listi za ravnanje z odpadki za Agencijo Republike Slovenije za okolje. [2005, 2006, 2007, 2008]

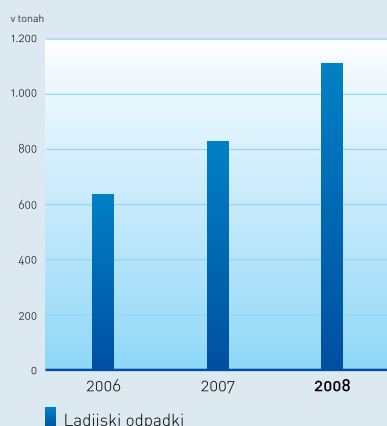

Graf 11: Struktura odpadkov iz luških dejavnosti²³

Več pravilno predanih ladijskih odpadkov

Za ladijske odpadke, ki so lahko nevarni za okolje, skrbimo sistematično. Nepravilno ravnanje z njimi bi predstavljalo nevarnost za onesnaženje morja. Ladijski odpadki predstavljajo desetino vseh nastalih odpadkov. Zviševanje količin pravilno oddanih odpadkov je posledica naših aktivnosti in različnih dejavnikov:

- večje osveščenosti ladjarjev,
- večjega nadzora inšpekcijskih organov nad oddajanjem odpadkov,
- večjih ladij in
- ustreznih pristaniških zmogljivosti.

Graf 12: Količina prevzetih odpadkov z ladij po letih²⁴

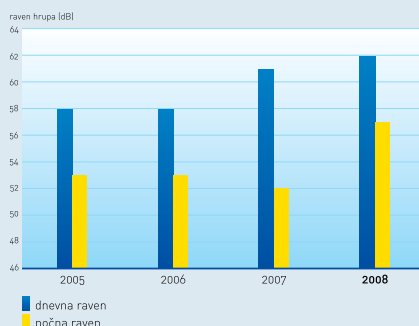
²³ Vir: Služba za varovanje okolja Luke Koper: Interne evidence in evidenčni listi za ravnanje z odpadki za Agencijo Republike Slovenije za okolje. [2008]

²⁴ Vir: Služba za varovanje okolja Luke Koper: Interne evidence in evidenčni listi za ravnanje z odpadki za Agencijo Republike Slovenije za okolje. [2006, 2007, 2008]

* Vrednost je nižja od 0,5 %

PRVI V SLOVENIJI S KONTINUIRANIMI MERITVAMI HRUPA OD LETA 2007

Merjenje ravni hrupa na treh mejnih točkah pristanišča (streha kopske Srednje tehniške šole, meja luškega območja v smeri Bertokov in severna meja proti Ankaranu) poteka v okviru projektne študije Emisije hrupa iz pristanišča 24 ur dnevno. S kontinuiranimi meritvami ravni hrupa smo začeli novembra 2007 kot prvi v Sloveniji z merilnimi napravami, ki temeljijo na merilnem sistemu danske družbe Brüel & Kjær - Noise Monitor Terminal.

Graf 13: Primerjava povprečne ravni hrupa za celotno območje pristanišča²⁵

Na rezultate meritev hrupa vplivajo tudi zunanji viri hrupa, kot so: ladijski privezi tik ob mestnem jedru, cestišča na območju pristanišča, vhod v pristanišče in mestna obvoznica na južni točki meritev ter promet na cesti Sermin-Ankaran na severni točki meritev. Znotraj pristanišča pa smo za najpomembnejše vire hrupa prepoznali kontejnerski in evropski energetski terminal.

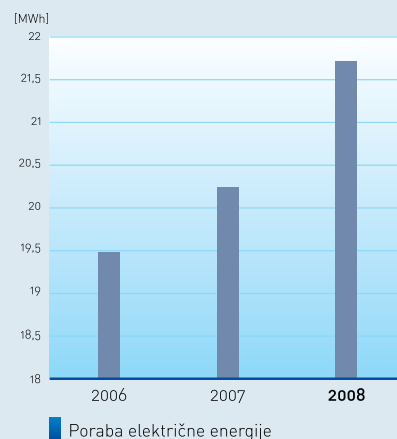
Meritve hrupa so v letu 2008 pokazale manjši dvig vrednosti, ki je posledica

²⁵ Vir: Zavod za varstvo pri delu Ljubljana: Poročila o kontinuiranih meritvah hrupa. [2005, 2006, 2007, 2008]

gradbenih del pri podaljševanju prvega pomola (predvsem zabijanje pilotov) in širitve dejavnosti potniškega prometa (rušenje skladišč 7 in 8, povečanje števila potniških ladij). Izkazalo se je, da sta porušeni skladišči 7 in 8 predstavljali protihrupno zaščito, ki je sedaj ni več.

ENERGIJA: NOVI IZZIVI IN ALTERNATIVNI VIRI

Povečanje pretovora blaga in širitev pristanišča prinašata povečanje porabe energije. Upravljanje teh virov nam zato predstavlja poseben izziv pri iskanju novih, konkretnih ukrepov. Porabe energije in energetskih virov namreč ni mogoče zmanjšati v večji meri, zato razvijamo in uvajamo alternativne vire energije (sončna energija in energija iz predelave odpadkov). To sta tudi osnovni dejavnosti okoljskih projektov in uresničevanja naše vizije energetsko samozadostnega pristanišča.

Graf 14: Poraba električne energije²⁶

Poraba električne energije

Da bi izboljšali energetsko učinkovitost, spodbujamo zaposlene k prepoznavanju ključnih okoljskih kazalnikov. Vse organizacijske enote zato mesečno spremljajo porabo električne energije in jo kot ključen kazalnik obravnavajo na timih za kakovost. Zaradi vse večjega obsega pretovora blaga in širitve pristanišča se povečuje tudi poraba električne energije.

²⁶ Vir: Razvojno investicijska služba Luke Koper: interna evidenca na osnovi plačanih računov. [2006, 2007, 2008]

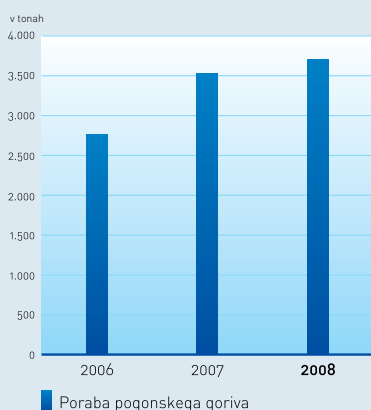
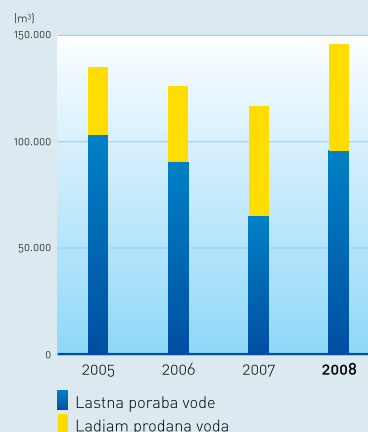

Foto: Borut Mozelič

Vprašanjem o sprejemljivosti širitve pristanišča in zahtevi po neprestanem povečevanju pretovora je potrebno postaviti precej širši okvir. Temeljni problem je širjenje pristanišča proti Ankaranu in na Bonifiko. Pri tem mislim na neposredno zasedbo prostora in negativne vplive na okolico, na drugi strani pa tudi na posredni vpliv širjenja dejavnosti in povečevanja prometa. Z večjim številom ladij so namreč povezani motnje v morskem ekosistemu, večje število tovornjakov na poti v luko in iz luke ter drugi novi dejavniki vplivov.”

Robert Turk, Zavod RS za varstvo narave, vodja Območne enote Piran

Graf 15: Poraba pogonskega goriva²⁷

Poraba pogonskega goriva

Rast porabe pogonskega goriva je posledica rasti pretovora blaga in pomanjkanja skladiščnih površin, posledično daljši transport blaga z območja terminalov na širše območje pristanišča. Ker večina pristaniške

mehanizacije za pogon uporablja fosilna goriva, skušamo porabo znižati s postopnim prehajanjem z dizelskega na ekološko sprejemljivejši električni pogon.

Nadzorujemo porabo pitne vode

V pristanišču imamo obsežno vodovodno omrežje, ki ga sestavlja približno 30 km razvejanih cevovodov. Postavili smo dva ločena sistema - za pitno vodo in hidrantne (tehnoške) vode. Pitno vodo uporabljamo za sanitarne namene, oskrbo ladij in pranje mehanizacije. Porabo vode nadzorujemo preko števcov, povezanih z računalnikom v nadzornem centru. V industrijske namene uporabljamo predvsem morsko vodo in reciklirano vodo iz vrtin.

Graf 16: Poraba pitne vode²⁸

Zmanjšali bomo svetlobno onesnaženje

Za izvajanje delovnih procesov moramo zagotavljati zadostno osvetljenost, opredeljeno s predpisi za varno delo. Svetlobni vpliv na okolje tako nastaja zaradi osvetljevanja skladiščnih površin, delovišč, transportnih poti in tirov. Svetlobno onesnaževanje želimo zmanjšati, zato pripravljamo študijo za celovito usklajitev obstoječe zunanje razsvetljave z uredbo o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja okolja (zakonski rok je leto 2012). Ocenjujemo, da je okoli 60 odstotkov zunanje razsvetljave že skladnih z uredbo, saj za osvetljevanje novih zunanjih skladiščnih površin uporabljamo svetila, ki ustrezajo novim predpisom. Naši nadaljnji ukrepi bodo:

- nameščanje energetske učinkovitejših in v tla usmerjenih svetil,
- iskanje ravnovesja med predpisano osvetljenostjo in čim manjšim svetlobnim onesnaženjem.

²⁷ Vir: Služba varovanja okolja Luke Koper: interna evidenca na osnovi plačanih računov. (2006, 2007, 2008)

²⁸ Vir: Razvojno investicijska služba Luke Koper: interna evidenca. (2005, 2006, 2007, 2008)

BARBARA VARUJE MORJE

Služba za varovanje morja Luke Koper je bogatejša za novo ekološko plovilo, ki smo ga ob splovitvi na dan pomorstva, 7. marca 2008, krstili za Barbaro. Čoln je dodatno opremljen za hitro in učinkovito ukrepanje ob ekoloških nesrečah na morju, saj ima na palubi stalno pripravljene pivnike za pobiranje naftnih madežev. Izdelan je bil v oglejski ladjedelnici, njegova nosilnost pa je 8 ton. Na palubi ima veliko delovno površino in lastno dvigalo za nalaganje opreme. Dolg je 10,6 metra in z dvema motorjema lahko doseže hitrost do 40 vozlov. Barbara je že drugo ekološko plovilo v Luki Koper, v prihodnje pa načrtujemo nakup še treh. Skrb za morje je namreč ena od naših pomembnejših nalog, zato imamo poleg posebnih plovil vedno pripravljene tudi zaščitne plavajoče zavese, skimerje, disperzant in drugo opremo. Z večjim številom plovil bomo tudi v prihodnje, ob pridobitvi koncesije za varovanje morja, lažje in bolj kakovostno uresničevali svoje poslanstvo.

Barbara, plovilo za varovanje morja, med nadziranjem

Foto: Jaka Jeraša

Varujemo morje v luškem akvatoriju

Od 8. septembra 2008 opravljamo storitve, povezane s preprečevanjem in odpravo posledic onesnaženja morja na podlagi koncesijske pogodbe za opravljanje pristaniških dejavnosti, vodenje, razvoj in redno vzdrževanje pristaniške infrastrukture na območju koprškega tovarnega pristanišča. Sklenili sta jo Luka Koper, d.d., in Republika Slovenija. Pred tem smo to dejavnost opravljali le na pogodbeni ravni.

Za izvajanje dejavnosti varovanja morja smo na nivoju skupine organizirali Službo varovanja morja. Za uspešno opravljanje dela je ključnega pomena strokovna usposobljenost kadrov, zato zaposlene, vpletene v delovne procese, izobražujemo in ozaveščamo. Izdelali smo tudi Načrt ukrepanja in obveščanja v primeru razlitja nevarnih snovi na morju, ki vključuje sodelovanje našega pristanišča, Mestne občine Koper, Gasilske brigade Koper,

Civilne zaščite Republike Slovenije in Slovenske vojske. Brez ustrezne opreme sta uspešno ukrepanje in odprava posledic onesnaženja na morju nemogoča. Razpolagamo z delovnim čolnom OMNIA, namenjenim patroliraju, hitremu in učinkovitemu posredovanju ob izrednih dogodkih na morju, ter ekološkim plovilom Kormoran, specialnim čolnom tipa Gabbiano. Čolni imajo vso potrebno opremo za sanacijo onesnaženja manjšega obsega. Poleg plovil uporabljamo za varovanje morja še zaščitne plavajoče zavese,

skimerje, pivnike, disperzante in drugo pripadajočo opremo. Okoljske dogodke na morju sistemsko vodimo v Službi varovanja morja. V pristanišču izvajamo nadzor nad našim akvatorijem z ekološkimi plovili, prisotnimi 24 ur na dan. Povzročitelje onesnaženja v večini primerov uspemo izslediti, ti pa nam povrnejo stroške čiščenja. Kadar pa gre za razne naplavine, ki v luški akvatorij pridejo po reki Rižani ali Badaševici ali z odprtega morja, pa povzročitelja ni mogoče izslediti. V teh primerih stroške čiščenja krijejo sami.

Tabela 11: Statistika Službe varovanja morja²⁸

Leto	Število zabeleženih dogodkov na morju	Število posredovanj Službe varovanja morja	Število dogodkov brez potrebe intervencije	Število onesnaženj izven področja luškega akvatorija
2007	51	39	12	0
2008	53	43	10	0

²⁸ Vir: Služba varovanja morja Luke Koper: interne evidence. [2007, 2008]

DRUGI POMEMBNI OKOLJSKI VIDIKI

Smo zeleno pristanišče

Pri prostorskem načrtovanju pristanišča in gradnji posameznih delov upoštevamo vse veljavne predpise, odloke in načrte, ki urejajo to področje in so osnova pridobivanja gradbenih dovoljenj. Da ne bi razvrednotili vedute obalnega prostora ali zastirali značilnega pogleda, pri načrtovanju investicij upoštevamo kriterij vizualne podobe. Kakovost pristaniškega prostora izboljšujemo z ozelenitvami. 105 oljčnih dreves, ki smo jih posadili, obrodi letno že približno 500 kg oljk. Pridelano olje pa uporabljamo kot poslovno darilo.

Graf 17: Izkopi morskega mulja v pristanišču²⁹

²⁹ Vir: Razvojno investicijska služba Luke Koper: interne evidence. [2005, 2006, 2007, 2008]

Poglabljamo morsko dno

V pristanišču moramo vzdrževati določeno globino v akvatorijih za nemoteno plovo ladij. Po potrebi zato izvajamo poglabljanje morskega dna, izkopani material pa odlagamo na za to predvidene kasete. V luški akvatorij dodaten material nanašajo morski tokovi in reka Rižana, ki se vanj izliva in ima pogosto visoko vsebnost suspendiranih delcev, kar povzroča zamuljevanje morskega dna v bazenu II.

Redno obveščamo o okoljskih podatkih

Državnim organom posredujemo podatke na predpisan način v zakonodajno predpisanih rokih. Informacije o vseh pomembnih okoljskih vidikih posredujemo na spletnih straneh www.luka-koper.si in www.zivetispristaniscem.si, v časopisu Luški glasnik in sredstvih javnega obveščanja. V okviru Letnega poslovnega poročila objavljamo posebno Poročilo o trajnostnem razvoju - obe sta dostopni tudi na naši spletni strani. Izdajamo posebne publikacije na temo razvoja Luke Koper, ki jih posredujemo lokalnim skupnostim in drugim zainteresiranim javnostim. Organiziramo interaktivne delavnice, objavljamo strokovne članke na temo trajnostnega razvoja in se aktivno udeležujemo različnih okoljskih konferenc. Pridobivamo pa tudi mnenja o stališčih okoljskih prebivalcev glede našega ravnanja z naravnim okoljem.

DOBAVITELJI IN ODJEMALCI

PARTNERSTVA Z DOBAVITELJI ZA ZADOVOLJNE ODJEMALCE

Premišljena izbira dobaviteljev - Letno izberemo in nagrajimo naj dobavitelja - Poslovno odličnost gradimo in ohranjamo na standardih kakovosti - Za lažje sodelovanje smo pripravili Pristaniški priročnik - V sodelovanju z Actualom I.T. smo ustvarili aplikacijo E-zabochnik

GRADIMO TRAJNO PARTNERSTVO Z ODGOVORNIMI DOBAVITELJI

Z dobavitelji razvijamo dolgoročne partnerske odnose, ki temeljijo na medsebojnem zaupanju. Sodelujemo s sposobnimi in finančno stabilnimi dobavitelji, ki vzdržujejo visoko raven kakovosti proizvodov in storitev, saj brez kvalitetnih dobaviteljev tudi naša celovita ponudba ne bi bila na najvišji kakovostni ravni.

Naš dolgoročni cilj je postopno povečevanje deleža dobaviteljev, ki imajo svoje poslovanje usklajeno z zahtevami mednarodnih standardov vodenja, izpolnjujejo zahteve varstva pri delu in so okoljsko ozaveščeni. Naša pričakovanja so usmerjena tudi v sposobnost zagotavljanja kritičnih zalog in pravočasne dobave.

Od leta 2000 letno ocenjujemo strateške dobavitelje ključnih proizvodov in storitev, kot so izvajalska dela pri naložbah, tehnične storitve, proizvodi ter pristaniške storitve. Ocenjevanje temelji na objektivnih kriterijih, in sicer: kakovost, cena, roki, plačilni pogoji, reševanje reklamacij in okoljska ozaveščenost. V letu 2009 bomo vpeljali še dva nova kazalca: delež opravljenega dela certificiranih dobaviteljev glede na vse odobrene naložbe ter delež prejetih reklamacij do teh dobaviteljev. Ob zaključku ocenjevanja izberemo najboljše dobavitelje in jih nagradimo s priznanji. Končne ocene dobaviteljem pojasnimo, v pogovoru z njimi skušamo najti predloge za izboljšanje nadaljnjega sodelovanja in jim predstavimo naše načrte ter cilje za prihodnje poslovno leto.

Foto: Rok Štemberger

Podelitev priznanj najboljšim dobaviteljem leta 2008 (od leve proti desni: Jure Šuster, direktor, Schtor d.o.o., Peter Tomšič, direktor marketinga, Regeneracija d.o.o., Marjan Babič, član uprave Luke Koper, Marjan Vengust, predsednik upravnega odbora, CMC Celje d.d., Boris Petrič, direktor, Varmig d.o.o.)

V pestri konkurenci smo izbrali Naj dobavitelja 2008

K uspešnosti Luke Koper nedvomno v precejšnji meri pripomorejo prav dobavitelji, ki jih odlikujejo visoka kakovost proizvodov, hitra odzivnost in prilagodljivost. Zaradi sistema poslovne odličnosti in spodbujanja dobrega sodelovanja z dobavitelji že osem let podeljujemo priznanja "Naj dobavitelj".

Leta 2008 smo priznanja podelili štirim podjetjem na različnih področjih: na področju tehničnih storitev podjetju Varmig d.o.o. iz Kopra (vzdrževalci delovnih strojev in ostale opreme), na področju proizvodov podjetju Regeneracija d.o.o. iz Lesc (dobavitelji zaščitnih premazov in barv), v kategoriji pristaniških storitev družbi Schtor d.o.o. iz Kopra, na področju pristaniških naložb pa gradbenemu podjetju CM Celje d.d., ki je gradilo podaljšek prvega pomola in uredilo zaledne površine.

Vsem prejemnikom nagrad čestitamo in želimo uspešno delo ter še veliko dobrih sodelovanj!

Foto: Jaka Jeraša

LADIJSKE REKORDERKE V KOPRU

Kljub temu da koprsko pristanišče ne spada med največje v Evropi, smo med najzanimivejšimi tudi za velike in pomembne ladjarje. Tako smo v letu 2008 privezali največji kontejnersko in ro-ro ladjo ter ladjo, ki je razložila in naložila desetino našega mesečnega tovora.

Rekorderka v našem pristanišču je bila 294 metrov dolga Ital Laguna, ki lahko naloži kar 5.100 kontejnerskih enot (TEU). To je le ena izmed ladij v floti ladjarja Evergreen, ki ima prek Kopra vzpostavljeno redno direktno kontejnersko linijo z Daljnim vzhodom.

Največja ro-ro ladja, ki je do zdaj prišla k nam, je bila 193-metrška velikanka Un Trieste, turškega ladjarja UN Ro-Ro, ki je k nam priplula zaradi operativnih težav v tržaškem pristanišču. To dokazuje, da je pomembno hitro pristaniško sodelovanje ob nepredvidenih dogodkih ali pomanjkanju prostora.

Za rekordni pretovor pa je konec maja poskrbela ladja Sea Land Quality, danskega ladjarja Maersk, ki je v Kopru razložila in naložila skoraj 3.000 TEU. To predstavlja desetino povprečne količine, ki jo na mesec pretovorimo na kontejnerskem terminalu. Za rekorden enkratni pretovor smo potrebovali le dva dneva.

Delujemo v skladu s standardi kakovosti

Kakovost vidimo kot "varno hišo" že od leta 1994, ko smo se odločili, da sisteme poslovanja prilagodimo zahtevam standardov kakovosti. Preoblikovali smo organizacijsko strukturo, procese in kulturo podjetja, da bi dosegli ključne cilje: zadovoljstvo kupcev, zaposlenih in lastnikov ter odličnost na vseh področjih poslovanja.

Kot stalno vodilo je vodstvo opredelilo temeljne koncepte: poslanstvo, vizijo in vrednote, ki podajajo usmeritev tako družbe kot celote kot vsakega njenega člana. V istem letu je bila tudi organizirana služba za kakovost, katere temeljna naloga je še danes skrb za sistematično izgradnjo celovitega sistema kakovosti. Danes poslovne procese obvladujemo z razvejanim in notranje usklajenim sistemom vodenja, katerega posamezni gradniki so certificirani po standardih iz družine ISO.

Poslovna odličnost je naše vodilo

V kategoriji storitvenih podjetij smo leta 2002 prejeli priznanje Republike Slovenije za poslovno odličnost, eno najprestižnejših nagrad za dosežke na področju upravljanja kakovosti. Nagrada je seveda pomenila svojevrstno prelomnico v načinu razmišljanja, ki je postalo: "Le odlične storitve so dovolj dobre za naše kupce". S pridobitvijo nagrade so se nam ponudile možnosti, da v okviru evropskega združenja EFQM primerjamo svojo prakso in delovanje z najboljšimi podjetji v Evropi. V takšni primerjavi smo se leta 2006 uvrstili med finaliste evropske nagrade za poslovno odličnost. Napredek in nova znanja doma ter v tujini danes pridobivamo v sodelovanju s Slovensko fundacijo za poslovno odličnost.

V letu 2009 smo si za cilje na področju poslovne odličnosti postavili:

- po kriterijih ISO standarda bomo preverili poslovanje hčerinske družbe Adria Terminali, d.o.o.,
- pridobili bomo akreditacijo za izvajanje dejavnosti laboratorijev za TOC, d.o.o.,
- v Luki Koper, d.d., bomo kandidirali za evropsko nagrado za poslovno odličnost.

ODGOVORNI DO ODJEMALCEV

Skrb za naše odjemalce predstavlja ne samo kakovostno opravljene storitve temveč tudi razvoj različnih orodij, ki jim olajšajo delo in sodelovanje z nami. Povezavo do tovrstnih orodij objavljamo na naši spletni strani.

Pristaniški priročnik

Na spletni strani pristanišča smo objavili podstran, ki ponuja dodatne informacije in pravilnike premikanja, delovanja ter varnosti v pristanišču, kot so:

- vodnik za ladje (osnovne informacije za ladje pri vplutju ali izplutju iz pristanišča);
- vodnik za tovornjake (pravila o uporabi kamionskega terminala);
- povezanost pristaniškega sistema (cestne, železniške in morske povezave);
- sailing lista (ažurni podatki, ki jih vpisujemo po navodilu agentov) in najave ladij;
- varnost v pristanišču (omejenost gibanja, promet, požarna varnost, ravnanje ob nesrečah, varovanje pred terorističnimi dejanji) in
- imenik za partnerje.

Razvijamo nove aplikacije

Z naročniki sicer že vrsto let komuniciramo elektronsko, v zadnjih letih pa se je povečal razvoj spletnih aplikacij in storitev, ki našim poslovnim partnerjem poenostavljajo delo. Dve najpomembnejši iz tega nabora sta Lunaris in E-zabojnik, ki ju predstavljamo v nadaljevanju.

E-zabojnik

V Luki Koper, d. d., smo s pomočjo družbe Actual IT, d. o. o. izdelali posebno spletno aplikacijo, ki uporabniku omogoča pregled stanja kontejnerjev na kontejnerskem terminalu, poleg tega nudi uporabne informacije o želenem kontejnerju. Namenjena je vsem strankam (špediterji, agenti, prevozniki itd.) in ne zahteva predhodne prijave v sistem. Aplikacija črpa podatke neposredno iz posebne namenske aplikacije za upravljanje kontejnerskega terminala - COSMOS.

Lunaris

Aplikacija nudi enega možnih načinov komunikacije z Luko Koper, d. d., in sicer možnost elektronskega naročanja storitev ter komuniciranja z glavnim luškim sistemom - TinO (Trženje IN Operativa). Na tržišču sicer obstajajo številni komercialni produkti z naprednejšimi funkcijami, kot jih ponuja Lunaris, vendar pa je prednost slednjega predvsem absolutna dostopnost do sistema TinO, saj gre za spletno aplikacijo. Aplikacija je trenutno brezplačna, spremlja pa jo podpora oziroma pomoč uporabnikom.

Pomembno je tudi zadovoljstvo odjemalcev

V odnosu do poslovnih partnerjev vodimo politiko poslovne odličnosti, ki

jo gradimo na kakovosti, učinkovitosti, zanesljivosti, prilagodljivosti, pravočasnosti in varnosti opravljenih storitev po konkurenčni ceni. Zadovoljstvo kupcev vsako leto preverjamo z anketami zadovoljstva ključnih strank, spremljamo pa jo tudi v okviru zabeležk srečanj, sestankov in vsakokratnih kontaktov s kupci, vnesenih v enotni trženjski informacijski sistem (Business Contact Manager).

Foto: arhiv Luke Koper

Robert Časar, predsednik uprave Luke Koper med okroglo mizo na mednarodni konferenci špediterjev Forwarding 2008 v Budimpešti.

PODPORA MADŽARSKIM KOLEGOM

Madžarska je ena od naših najpomembnejših poslovnih partneric, saj smo njihovo prvo pretovorno pristanišče. Zato smo še posebej počaščeni, da smo novembra kot osrednji pokrovitelj sodelovali na deveti mednarodni konferenci špediterjev Forwarding 2008 v Budimpešti. Pomemben del konference je bil namenjen madžarsko-slovenskemu sodelovanju, v katerem ima naša družba veliko vlogo. Med drugim tudi zato, ker je predsednik uprave Luke Koper Robert Časar sopredsedujoči Slovensko-madžarskemu poslovnemu svetu, ki sta ga leta 2007 ustanovili gospodarski ministrstvi obeh držav. Tokratno srečanje špediterjev je bilo namenjeno izmenjavi izkušenj in pogledu v prihodnost, ob čemer je Robert Časar izpostavil storitve, ki jih kot jadransko pristanišče lahko nudimo svojim partnerjem.

Intervju

E-ZABOJNIK, NAŠA INFORMACIJSKA APLIKACIJA

Marjan Beškovnik, vodja izmene kontejnerskega terminala Luke Koper in Peter Laganis, zadolžen za podporo informacijskim rešitvam kontejnerskega terminala in projekt E-zabojnik v podjetju Actual IT.

Kako bi najlažje opisali aplikacijo E-zabojnik?

Marjan Beškovnik: "Prednost E-zabojnika je, da omogoča uporabniku pregled stanja kontejnerja na kontejnerskem terminalu Luke Koper. Ob vnosu številke kontejnerja v posebno polje pridobi uporabnik osnovne podatke o kontejnerju - vrsto prevoznega sredstva, s katerim je kontejner prišel v Luko Koper ali jo zapustil, datum in uro prihoda oziroma odhoda kontejnerja, status kontejnerja (poln/prazen), kdo je ladjar in številko vhodne oziroma izhodne dispozicije."

Peter Laganis: "Dodati velja, da so za potrebe Luke Koper sprva nameravali nabaviti aplikacijo e-terminal v Belgiji, ki pa zaradi najrazličnejših napak ni prikazovala dejanskega stanja. Zato smo Luki Koper predlagali, da samostojno razvijemo spletno aplikacijo, ki bo prikazovala podatke natančno in ažurno."

Zakaj je sploh prišlo do potrebe po aplikaciji te vrste?

Peter Laganis: "Stranke so spraševale bodisi, kaj se dogaja z določenimi zabojniki bodisi, v kateri fazi celotnega postopka so. Zadevo je bilo potrebno olajšati."

Marjan Beškovnik: "Tako je, E-zabojnik smo razvili predvsem zaradi potrebe po on-line informaciji, kaj se dogaja s kontejnerji. Sedaj aplikacija deluje v povezavi z računalniškim sistemom Cosmos, ki se uporablja za skladiščno poslovanje kontejnerskega terminala Luke Koper. Ob vsakem zabeleženem premiku kontejnerja se lahko to ažurno zazna tudi na aplikaciji E-zabojnik."

Peter Laganis: "Zaradi te aplikacije se je zmanjšal obseg dela dispečerskega centra, vsaj iskanja tovrstnih informacij pri njih, stranke jih sedaj pridobijo na spletu. Špediterji, agenti, prevozniki in lastniki blaga, ki se prevaža v kontejnerju, lahko sedaj podatke o kontejnerju brez predhodne prijave pridobijo preko povezave do aplikacije na spletni strani Luke Koper (<http://ezabojnik.luka-kp.si/>)."

Aplikacijo ste razvijali v tesnem sodelovanju med Luko Koper in Actualom?

Marjan Beškovnik: "E-zabojnik smo razvili z IT-podjetjem Actual, ki tudi sicer skrbi za nemoteno informacijsko podporo celotne Luke Koper. Po predstavitvi osnovne ideje, kaj naj prikazuje E-zabojnik, smo posodobili še grafično podobo, ki je zdaj uporabniku prijaznejša."

Peter Laganis: "Uspešno sodelovanje kaže tudi dejstvo, da smo natančno vedeli, kaj se od aplikacije pričakuje, zato je celoten razvojni proces stekel nadvse hitro in bil končan v dobrem tednu dni."

Kakšna je praksa v ostalih pristaniščih?

Marjan Beškovnik, Peter Laganis: "V zadnjem času podobne aplikacije uporablja večina sodobnih svetovnih kontejnerskih luk."

Kako naprej?

Peter Laganis: "Predlagali smo tudi, da bi razvili določeno nadgradnjo obstoječega sistema za določene agente, ki bi imeli tako edini možnost vpogleda v stanje svojih zabojnikov. Aplikacija te vrste bi bila izključno namenjena samo njim, ostali uporabniki tega dostopa ne bi imeli, saj bi za dostop potrebovali posebno geslo."

Marjan Beškovnik: "Z geslom pa bi lahko dostopal do marsikatero uporabne informacije - številčno stanje kontejnerjev, poškodbe kontejnerjev, kontejnerji z nevarnim tovorom, poročila o naloženih/razloženih kontejnerjih na/z ladje ..."

Peter Laganis: "Na vidiku pa je še ena nadgradnja, in to za potrebe carine, ki bi lahko preko aplikacije poiskala in označila kontejner, ki je sumljiv oziroma je v posebnem postopku pri njih. Potenciala je vsekakor dosti."

Marjan Beškovnik: "Tako je. Lahko še povemo, da smo v zaključni fazi izdelave računalniške aplikacije E-razvag, namenjene železniškim operaterjem, ki izdelujejo plan nakladanja kontejnerjev na vagone. Za izdelavo smo se odločili zaradi optimizacije postopka nakladanja vagonov s kontejnerji in nato pridobitve ažurnih podatkov v računalniški obliki za železniške operaterje. Testiranje omenjene aplikacije že poteka."

“E-zabojniki uporabniku omogoča pregled stanja kontejnerja na kontejnerskem terminalu Luke Koper.”

Redno obveščamo vlagatelje in ustvarjamo partnerske odnose

Prenovili smo elektronski časopis Notice - Znotraj Službe za odnose z javnostmi smo odprli posebno delovno mesto za področje odnosov z vlagatelji - Prvi dan odprtih vrat za investitorje - Potencialnim vlagateljem smo se predstavili na sejmi, konferencah in kongresih

Delničarje družbe Luka Koper, d.d., redno obveščamo o dogodkih, ki so pomembni za družbo in skupino. Leta 2008 smo za delničarje in investitorje prek elektronskega medija Ljubljanske borze SEOnet in na lastni spletni strani objavili 57 sporočil, ki vključujejo cenovno občutljive informacije ter periodična poročila. Pregled poslovanja smo objavili tudi v časopisu Luški delničar, ki ga pred skupščino prejmejo vsi delničarji. Pričeli smo tudi s kvartalno izdajo elektronskega časopisa Notice, ki v slovenskem in angleškem jeziku obravnava pomembnejše poslovne dogodke, naložbe in rezultate. Vsaka številka posebej obdela posamezen segment pristaniške dejavnosti in s tem pripomore k lažjemu razumevanju pristanišča kot enovitega sistema. Na spletni strani smo v lanskem letu posodobili vsebine, namenjene vlagateljem, ki sedaj premorejo več koristnih informacij, za še boljše komuniciranje z vlagatelji pa smo vzpostavili delovno mesto, ki znotraj Službe za odnose z javnostmi skrbi za področje odnosov z vlagatelji. Pripravili smo tudi prvi dan odprtih vrat za investitorje, ki se je izkazal za zelo uspešnega, zato bomo s tem nadaljevali tudi v prihodnje.

Izvajali smo tudi aktivnosti za povečanje zanimanja za Luko Koper med vlagatelji. Tako smo se udeležili Dnevov slovenskega trga kapitala v Ljubljani, Zagrebu in na Dunaju ter investitorske konference v avstrijskem Stegersbachu. Glavni namen tovrstnih srečanj je predstavitev poslovanja in razvojnih načrtov potencialnim vlagateljem ter zainteresiranim javnostim, tako z javnimi predstavitvami kot individualnimi razgovori.

Foto: Jaka Jeraša

Ogled dejavnosti Luke Koper.

PRVI DAN ODPRTIH VRAT ZA VLAGATELJE

V Luko Koper smo letos prvič organizirali dan odprtih vrat za vlagatelje. Udeležili so se ga predvsem predstavniki borzno-posredniških družb in drugih pomembnejših finančnih institucij. Po ogledu pristanišča smo udeležencem predstavili razvojne načrte, nato pa jih je nagovoril predsednik uprave Robert Časar. Za izboljšanje komunikacije med Luko Koper in vlagatelji smo prenovili in obogatili tudi njim namenjeno spletno stran, kjer so sedaj vse pomembne informacije o naši družbi.

Ključni cilji na področju vlagateljev tako tudi za leto 2009 ostajajo:

- transparentno in pravočasno komuniciranje z lastniki;
- aktivnosti za povečevanje prepoznavnosti podjetja zlasti med tujo vlagateljsko javnostjo,
- širjenje kroga analitikov, ki sledijo našemu poslovanju in
- večje pokrivanje medijev, specializiranih za finance.

ZANIMIVI ZA VLAGATELJE JV EVROPE

Na prvi regionalni promociji kapitalskih trgov jugovzhodne Evrope v Zagrebu, ki so jo junija organizirale zagrebška, sarajevska in črnogorska borza, so se institucionalnim vlagateljem predstavila slovenska podjetja iz prve kotacije Ljubljanske borze.

Med njimi je bila tudi Luka Koper, ki je z ugodnimi poslovnimi rezultati in intenzivnimi naložbenimi aktivnostmi požela veliko zanimanja. Cilja dogodka sta bila pritegniti pozornost novih vlagateljev in promocija najboljših regijskih izdajateljev ter njihovih trgov kapitala.

Promocije se je udeležilo več kot 100 vlagateljev in 24 najboljših regijskih izdajateljev z osmih kapitalskih trgov. Član uprave Luke Koper, mag. Marjan Babič, je ob tem povedal, da investitorje najbolj zanimajo naši razvojni načrti in načini financiranja. "Ob tem pa vedno poudarjamo, da je logistika stabilna in donosna panoga."

Foto: arhiv Luke Koper

Predstavitev Luke Koper na sejmju.

Mreža Global Compact Slovenija

7. april 2009

Slovensko društvo ZN za trajnostni razvoj (UNGC Slovenija) je preučilo Poročilo o trajnostnem razvoju Luke Koper, d.d., za leto 2008 in potrjuje, da je le-to kakovosten mehanizem odgovornosti, ki prinaša koristi tako podjetju, lokalni skupnosti kot tudi širši družbi.

UNGC Slovenija je bil še posebej pozoren na naslednje *temeljne prednosti* trajnostnega razvoja Luke Koper, d.d., ter poročanje o le-tem:

1. Delovanje na področju trajnostnega razvoja:
 - a. Podjetje izkazuje visoko stopnjo zavezanosti k vključevanju gospodarskih, družbenih in okoljskih vprašanj v celovito poslovno strategijo ter opredeljuje jasne cilje in kazalce delovanja podjetja na način, ki prispeva k trajnostnemu razvoju.
 - b. Podjetje trajnostno delovanje obravnava s sistemskega zornega kota in usklajuje mnogovrstne interese deležnikov, kot so zaposleni, lokalna skupnost, kupci, dobavitelji, investitorji, Republika Slovenija in širša mednarodna javnost.
2. Poročanje o trajnostnem razvoju:
 - a. Podjetje zagotavlja jasne in razumljive podatke, ki pojasnjujejo njegov vpliv na družbo in okolje ter prikazujejo posamezne dejavnosti za ublažitev negativnih vplivov in povečanje pozitivnih učinkov.
 - b. Podjetje spremlja, upravlja in poroča o številnih področjih trajnostnega razvoja, vključno s pogosto zapostavljenimi kategorijami, kot so prah, hrup in manjše onesnaževanje.

UNGC Slovenija predlaga naslednje *temeljne priložnosti za izboljšanje* trajnostnega razvoja Luke Koper, d.d., poročanja o le-tem:

1. Delovanje na področju trajnostnega razvoja:
 - a. Globlja integracija družbenih in okoljskih vidikov v temeljno poslovno dejavnost in proces odločanja bi povečala potencial za obojestransko koristen odnos med podjetjem in družbo.
2. Poročanje o trajnostnem razvoju:
 - a. Obveščanje o vplivu na podnebne spremembe, vključno s poročanjem o ogljikovem odtisu, bi povečalo transparentnost podjetja in zmožnost blaženja tveganja prihodnjih podnebnih sprememb.

UNGC Slovenija želi pohvaliti pristop Luke Koper, d.d., k poročanju o trajnostnem razvoju in neodvisni reviziji, ki predstavlja pionirski korak k povečanju transparentnosti in širjenju najboljše prakse med slovenskimi podjetji, in verjame, da Luka Koper d.d. izkazuje dobro voljo za vodenje podjetja v smeri, ki podpira trajnostni razvoj.

Prof. dr. Danica Purg
Predsednica, UNGC Slovenija

Dr. Nadya Zhexembayeva
Podpredsednica, UNGC Slovenija

Poročilo o trajnostnem razvoju Skupine Luka Koper je natisnjeno na okolju prijaznem papirju, narejenem delno iz ekološko recikliranega papirja ali surovin in deloma iz gojenih dreves iz trajnostno upravljanih certificiranih gozdov. To nam zagotavljajo tudi naslednji certifikati dobaviteljev papirja za tisk: PEFC (Pan-European Forest Certification), FSC (Forest Stewardship Council) in CoC (Chain of Custody Certification).

PEFC zagotavlja, da je gozd, iz katerega je pridobljen les za izdelavo papirja, trajnostno upravljan. Prav tako FSC jamči, da je celoten proces pridobivanja in izdelave papirja, upravljan po trajnostnih načelih ter merilih. Pogoji za pridobitev obeh certifikatov je certifikat CoC, ki potrjuje pravilno upravljanje v vseh fazah postopka pridobivanja izdelka. Presoj vseh certifikatov izvajajo neodvisne ustanove.

V Poročilu o trajnostnem razvoju Skupine Luka Koper se na vse naše deležnike obračamo s slovničnim moškim spolom, s čimer seveda vključujemo tudi vse osebe ženskega spola.

Bralce Poročila o trajnostnem razvoju Skupine Luka Koper želimo opozoriti, da vsebina poročila ne more biti osnova za poslovne odločitve. Vsak posameznik je zanje sam odgovoren na osnovi lastnega poznavanja in okoliščin. Informacije lahko poiščete v Letnem poročilu 2008 Skupine Luka Koper in Luke Koper, d.d. Po potrebi svetujemo strokovno pomoč finančnih analitikov.

Trajnostno poročilo Skupine Luka Koper za leto 2008 je prva tovrstna publikacija Skupine Luka Koper.

V njem smo skušali zajeti vse relevantne podatke in informacije za vse skupine ljudi, ki ste z nami vsakodnevno povezani.

Več ažurnih novic in zanimivosti boste našli tudi na prenovljeni spletni strani www.zivetispriistaniscem.si. Za več informacij pa se lahko obrnete tudi na posameznike, ki v naši skupini skrbijo za določena področja.

Luka Koper, d.d.

portkoper@luka-kp.si

Vojkovo nabrežje 38, 6501 Koper, Slovenija

PODROČJE	OSEBA ALI SLUŽBA	KONTAKT
Kadri in sistemi kakovosti	Uroš Kovač, izvršni direktor	Tel: 05 6656 992
Sponzorstva, donacije Odnosi z mediji	Služba za odnose z javnostmi Sebastjan Šik, vodja službe	Tel: 05 66 56 900
Služba varovanja	Nevijo Franti, vodja službe	Tel: 05 66 56 786
Služba varovanja	Nadzorni center	Tel: 05 66 56 950
Okoljski manager	mag. Boris Marzi, okoljski manager in delavski direktor	Tel: 05 66 56 726
Odnosi z vlagatelji	Rok Štemberger	Tel: 05 66 56 140
Obisk pristanišča	Margherita Berceg-Rajbar	Tel: 05 66 56 150